1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 81.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 8 OCTOBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een Bijvoegsel gratis uitgegeven.

Rijks-Subsidien voor Kanalen in Drenthe.

Wij willen het niet ontveinzen, dat het ons zeer heeft verwonderd, dat door de Regering op de onlangs aan de volksvertegenwoordiging ingediende staatsbegrooting voor 1854 niet gebragt zijn subsidien voor een kanaal van Assen naar Groningen ad *f* 200,000 en voor de verbetering van het Meppeler diep ad *f* 30.000 alsmede eene subsidie voor een kanaal uit de grachten van Coevorden naar Ane. Wij hadden het stellig verwacht en het was ons dus geene geringe teleurstelling, deze subsidien daarop te missen.

Kan men hieruit echter met genoegzamen grond afleiden, zooals sommigen doen, dat de Regering deze subsidien niet wil verleenen?

Wij gelooven het niet.

De tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken, wij weten het uit eene zekere bron, is niet minder dan zijn voorganger, gezind, om ondernemingen en werken van openbaar nut te begunstigen, de materiele welvaart des lands te bevorderen en hulp te verleenen, waar de krachten der particulieren te kort schieten.

Bovendien de Minister heeft subsidien *toegezegd* voor de verbetering van het *Meppeler diep* en het kanaal van *Coevorden* naar *Ane*; deze *moeten* voldaan worden, en komen toch niet op de begrooting voor.

Het komt ons niet onwaarschijnlijk voor, dat de Minister een afzonderlijk wets-ontwerp omtrent deze en meer andere subsidien aan de Volksvertegenwoordiging wil aanbieden.

In allen gevalle hopen wij, dat deze subsidien bij de discussien over de begrooting ter sprake zullen komen, en het dan blijke, hoe de Regering daarover denkt.

Het *Handbl.*, en de *Grondwet*, dit onderwerp besprekende noemen de *Prov. Drentsche en Asser Courant* een *ministeriëel* blad; met welk regt zij dit doen, weten wij niet, en wij zouden gaarne het bewijs voor hunne bewering zien bijgebragt; wij protesteren dan ook tegen hetgeen die bepaald *anti-ministeriële* bladen vezekeren, niet zoo zeer omdat wij eenige bedenking hoegenaamd hebben het tegenwoordig Ministerie waar het, naar ons oordeel, het belang des lands behartigt te ondersteunen maar omdat de zaak op zich zelve onwaar is, en het standpunt, waarop wij ons bevinden, geheel onafhankelijk is.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Oostersche kwestie zal nog eens stof geven tot eene duizend en één nacht-vertelling. De Sultan — zoo luidt het laatste berigt — of liever de Divan, wil het verzoenings-voorstel, waarvan de Weener conferentie, gelijk zij meende, zoo gelukkig verloste, niet ongewijzigd teekenen — de Czaar vindt dat voorstel, èn om inhoud èn om vorm, zeer gelukkig gesteld — de Mogendheden zijn met hun eigen werk duchtig verlegen.... in 't kort, niemand weet, wat er gebeuren *moet* en *kan*. Terwijl de diplomatie zoo in barensnood verkeert, hebben de Monarchen van Rusland, Oostenrijk en Pruissen afspraak gemaakt, om te Warschau eene conferentie te houden en dáár te bespreken, wat te Ollmutz, waar, zoo 't schijnt te veel dak op de tent was, niet kon worden behandeld.

Zoo ver hadden wij geschreven, toen wij het telegrafisch berigt vernamen, dat Turkije aan Rusland den oorlog heeft verklaard. Er zal dus oorlog zijn. Tusschen wie? Dit zal de tijd moeten leeren. Zoo Turkije aan deszelfs lot wordt overgelaten, dan zal het zeker spoedig door zijn magtigen nabuur ingeslokt zijn.

In Frankrijk spreekt men weder van Orleanistische en Republikeinsche woelingen en van wijziging van het Ministerie, en in Civita Vecchia (Kerkelijken Staat) hebben onlusten plaats gehad, ontstaan door een verdichtsel. - De „Evangelische Alliantie" te Londen trekt zich de gevangenneming van Miss Cunningham te Lucca, wegens het verspreiden van Bijbels en van Bunjan's reize naar de Eeuwigheid, zeer aan, en, ook als een gevolg harer bemoeijingen, zal het Engelsche Ministerie den Groot-Hertog van Toscane tot de loslating dier voorname en ijverige Protestantsche vrouw trachten te bewegen. - De Spaansche Generaal Narvaez, die Madrid *moest* verlaten, omdat men hem eene ziekte opdrong, wier herstel te Weenen was te vinden, keert nu op verzoek der Koningin terug, ten einde in Spanjes hoofdstad genezen te worden. De kuur, die daar met hem genomen zal worden, bestaat in hem te benoemen tot President van den Raad van State en tot Voorzitter van den Senaat. Of hij gezond zal worden! Rusland — zegt men — verspert den mond van den Donau, en belet alzoo, dat het graan wordt uitgevoerd. Engeland beklaagde zich daarover, maar ontving tot antwoord: dat de gestremde vaart te wijten was aan een *gebrekkige baggerschuit!* De diplomatie peinst er over, hoe ten aanzien dier weerspannige schuit te handelen?

De „vrienden des vredes" zijn schier wanhopig over de onuitsprekelijke zorg der Mogendheden voor het behoud des vredes. Zij hebben er ook reden toe, want in plaats dat de Mogendheden der „vrienden" voorstel: het benoemen van een „Europeesch scheidsgerigt" volgen, leunen zij op het geweer en staan met de lont aan het kanon.

Wie zal beginnen?

Als de „vrienden des vredes" *dat* maar wisten!

De duurte der levensmiddelen wekt hier en daar weder tegenzin tegen het vrije handels-systeem, en ook in ons Land verheffen zich thans stemmen tegen ongehinderden uitvoer van levensmiddelen. In Groningen, volgens den heer Mr. J. A. van Roijen, Commissaris des Konings dier Provincie, een der gezegendste plekjes van Europa, is eene petitie geteekend, waarin Z. M. dringend wordt verzocht, om hoofdzakelijk den uitvoer van de noodwendigste levensbehoeften, met name *runderen*, *kalveren*, *schapen*. *lammeren* en *varkens* en van het daarvan afkomstige *vleesch* en *spek*, geheel te *verbieden* of ten minste *aan uitgaande* regten te onderwerpen, gepaard, zoo mogelijk, met eene algeheele afschaffing van den bestaanden binnenlandschen accijns op het geslagt. De teekenaars van dit adres, meest handwerks- en arbeidslieden, voeren tot regtvaardiging van hun verzoek aan, dat door den vrijen uitvoer, alleen de landlieden worden bevoordeeld. Van de meerdere zorg, door dien uitvoer, aan de veeteelt besteed — van de hooge land-prijzen, daardoor veroorzaakt — van de meerdere werkzaamheid op akker en weide, als een gevolg van die waarde-verhooging — van de duizende handen, die, mede om dezelfde redenen, tot ontginning van woeste gronden worden gebezigd en van de verlevendiging onzer scheepvaart, ook ten deele door den vrijen uitvoer van vee en levensmiddelen veroorzaakt, wordt in het Groningsche adres geen gewag gemaakt. 't Zou daarom goed zijn, dat de Groninger Couranten eens eenige artikelen plaatsten, die de voordeelen van het vrije handelsstelsel, zonder overdrijving, in het licht plaatsten, opdat geene eenzijdige beschouwing een misnoegen verhoogt, dat uit eene oppervlakkige beschouwing der zaken, zoo regtmatige oorzaken heeft. Wij voor ons, zouden in de eerste plaats liever zien, dat men de *arbeidsloonen*, waar zij wezenlijk te laag zijn, verhoogde. De prijzen van de voortbrengselen des lands, laten toch op vele plaatsen eene verhooging billijk toe en ook de onderscheidene takken van nijverheid verheugen zich in een bloei, die ten gunste moet spreken van een beter loon voor de hand des werkmans. Zoo kunnen honderden tienduizenden helpen, in een tijd, die inderdaad de armoede dubbel smartelijk — den meer behoeftigen toestand, dubbel kwellend maakt. Zoo kan hij, die zich dagelijks buitengewoon gezegend ziet, ook bijdragen, dat, die hem daartoe ten dienste staan, tevreden zijn, en als dan de Regering, volgens de voorschriften eener gezonde staathuishoudkunde, het hare doet tot leeniging van den nood der arbeidenden, dan zal er een toestand voor allen worden geboren, niet volmaakt naar ieders zin, maar toch zóó, dat de evenredigheid tusschen het loon en den prijs der dagelijksche behoeften beter bewaard en daardoor de lust tot arbeid en de tevredenheid des gemoeds verhoogd worden.

De Regering kan veel ten goede medewerken, door het aanmoedigen en ondersteunen van groote ondernemingen tot algemeen nut. En wat is er in dit opzigt, in ons Land niet te doen! Hoe veel staat er op het papier of is in berekening! Over hoe veel is reeds al te lang gerekend! Men leze de Provinciale verslagen, en men zal zien, dat er een boek is te schrijven over 't geen al lang beraamd werd en in den jongsten tijd ter sprake kwam. In Zeeland is men bezig in te polderen en dus land aan te winnen, eene groote onderneming, door Engelsch geld ten uitvoer gebragt en waarvan de aandeelen, althans op de Engelsche beurs, zeer gezocht zijn. In Noord-Braband hoopt men op de verwezenlijking van het groote werk eener verbeterde afwatering. Amsterdam zoekt een korter en beter water-weg naar zee — een weg, die millioenen eischt, maar ook niet vergeefs vragen zou, als de eerste handelstad des Rijks zeker was, dat die weg *wezen* en *blijven* zou. wat hij zijn moest. Ook zal aan de hoofdstad eene uitbreiding worden gegeven, hoog noodig voor hare toenemende bevolking en wenschelijk tot vergemakkelijking harer scheepvaart. Daardoor zal de cirkel gevormd door de beide uiterste einden harer dokdijken, en nu hoofdzakelijk water, dat voor de scheepvaart vele moeijelijkheden oplevert, in eene soort van voorstad worden herschapen, met grachten en pakhuizen voorzien en plaats gevende voor heerlijke aanlegkaden, ten dienste der kleinere en grootere scheepvaart. Overijssel, niet gewoon achter aan te komen in nuttige ondernemingen, tot verlevendiging van zijnen handel en scheepvaart, nijverheid en landbouw, is bezig aan eene kanalisatie, die zich van Zwolle naar de Drentsche en Hannoversche grenzen, naar Twenthe en het grijze Deventer uitstrekt. Groningen wil de buurschap met Delfzijl, te water, vergemakkelijken en zich over Assen met de Zuiderzee in gemeenschap stellen, terwijl het zachtkens, maar vrij zeker, Hannover nadert. Friesland hoopt op den Noordelijken spoorweg, om Harlingen tot eene aanzienlijke zee-handel-stad te verheffen — een spoorweg, die gewis in Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Utrecht een nieuw leven zou brengen, zoo als de aansluiting van den Rijn-spoorweg met Pruissen, voor Gelderland en Noord- en Zuid-Holland en de nieuwe spoorweg-lijn van Utrecht op Rotterdam, gewis van weldadigen invloed zal zijn op de welvaart van laatstgenoemde vier Provincien.

En Drenthe! Hoe geheel anders zou die Provincie, ontdaan van het groote grijze kleed, dat haar eeuwen lang omhult, onder hare Zusters kunnen optreden! Hier en daar strekt zich de nijvere, ondernemende hand uit, om haar dat kleed op te ligten, of den schat, daaronder verborgen, weg te nemen en in omloop te brengen, en hoevelen eten, van den arbeid daartoe besteed, reeds het eerlijk brood! Kanalen en wegen alleen, kunnen het grootsche werk van Drenthe's herschepping krachtdadig voltooijen. Zij zullen voor *millioenen* waarde tot in de verste hoeken van Nederland brengen en, 't geen Drenthe dan in veengrond, hoewel tegen billijke vergoeding, verliest, zal door toevoer van de onontbeerlijke mest, de ontbloote ondergrond op nieuw en dubbel vergoeden, terwijl de onafzienbare heiden gelijkelijk in koren-dragende akkers en weiden zullen worden veranderd. Dan zal zich langs den zoom der Kanalen en aan den rand der wegen eene bevolking nederzetten, werkzaam en welvarend en tevreden, en als de eigenaars hun vermogen zien verdubbeld, ja, verdrie-dubbeld, zal ook de schatkist des Rijks uit Drenthe eene bijdrage ontvangen, die even rijkelijk vergoedt, wat zij eens tot het grootsche werk wilde voorschieten. En dat zijn geen voorspellingen, wier verwezenlijking op goede gronden mag worden betwijfeld! Dat zijn geen luchtkasteelen, in de maan gebouwd! Neen, als de Hooge Regering slechts het verledene raadpleegt, en nagaat, wat soortgelijke werken voor Land en Volk opleverden, zal zij gaarne en spoedig hare kracht paren aan die van Besturen en bijzondere, ondernemende personen.

Dat zij, om slechts iets te noemen, zie op de Dedemsvaart, die aan Drenthe's grenzen staat te wachten, om haren intogt te doen in de rijke Oostelijke veenen der Provincie — op de Hoogeveensche vaart, die daartoe eene helaas aanvankelijk mislukte! poging deed — aan het Groninger Stadskanaal, dat ongemerkt naar het Drentsche Californie kruipt, en dat zij optelle, wat de schatkist jaarlijks ontvangt uit die oorden, over welke vroeger de rust des doods lag uitgespreid! En hoe groot is dan nog het aandeel, dat haar indirect van zulk eene herschepping ten deel valt! Naauwelijks is het een menschenleeftijd geleden, toen op eene woeste plek in Overijssel, een jongeling stond en zijn levendig oog over den eenzamen omtrek liet weiden. Alles was doodsch om hem heen. Daar rees een grootsch denkbeeld in zijne ziel op! Door die onafzienbare vlakte een Kanaal naar Zee te leiden, langs dien kunstmatigen waterweg de verbazende massa brandstof af te voeren, die zich onder 's aardrijks oppervlakte verborg, en dan den ondergrond te bereiden tot heerlijke weiderijen en vruchtbare akkers.... dat idé vormde zich uit de stille bespiegelingen, waarin hij verzonken was, bij de akelige rust der natuur, die om hem waarde. Die man was *denker*, maar ook meer dan dat. Hij durfde *uitvoeren* wat hij dacht, en toen hij stierf, leefden, waar hij in zijne jongelingsjaren eenzaam

DE VERTELLER ENZ.

Australië.

Het was in de maand Mei 1851, juist op het tijdstip dat te Londen de wereld-tentoonstelling werd geopend, dat een agent der Engelsche regering, de heer Hargreaves, de goudlagen van Bathurst, in Nieuw-Zuid-Wallis ontdekte. Er zijn dus slechts ruim twee jaren verloopen sedert die ontdekking werd gedaan, en reeds is de gouden zon van Californië voor die van Australië getaand. Naar Australië stroomen thans de britsche landverhuizers, en zelfs ziet men, o onstandvastigheid des fortuins! de goudzoekers van Kalifornië hunne *placeres* verlaten voor de wonderbaarlijke *diggings* van den berg Ophir, den berg Alexander of Balaarat. Eene enkele stad der provincie Victoria, Melbourne, ontving gedurende de maand Dec. des vorigen jaars, 4 á 5000 landverhuizers elke week, en die toevloed, verre van te verminderen, nam dag aan dag toe. Kort geleden telde men in de havens van Londen en Liverpool niet minder dan 190 schepen in lading naar Australie, en deze schepen die in Australië goud, koper, wol en talk gingen halen, waren grootendeels met landverhuizers geladen.

Langs de Oostelijke en Zuidelijke kusten van Australië vindt men de in ontginning zijnde streken van Nieuw-Zuid-Wallis, van de provincie Victoria en Adelaïde, waarop de ontdekking van Hargreaves de aandacht der wereld had gevestigd. Er is nog eene vierde kolonie, de Zwanen-rivier, op de westelijke kust; deze is echter van weinig belang en wij noemen ze alleen om er aan te herinneren. De kolonie van Nieuw-Zuid-Wallis is de oudste. Hare hoofdplaats, Sidnëy, die thans meer dan 50.000 inwoners telt, is gebouwd op weinig mijlen afstand van Botany-bay, alwaar in 1788 de eerste straf-kolonie in Australië werd aangelegd. Niet ver van Sidney vindt men twee andere steden, Paramatta en Windsor, later gesticht; vervolgens meer in het binnenland, de stad Bathurst, gelegen bijna in het middenpunt der guodlagen van Ophir. Tusschen de zoo even genoemde steden en tot op een afstand van twee of drie honderd mijlen in het binnenland, treft men uitgestrekte alleen staande pachthoeven of boederijen aan, in den smaak van de estancias van Mexiko, alwaar de veefokkerij op eene zeer groote schaal wordt gedreven. Eenige cijfers zullen voldoende zijn, om een denkbeeld te geven van de ontwikkeling, welke deze tak van voortbrenging in twintig jaren heeft erlangd; in 1827 was de hoeveelheid wol van Nieuw-Zuid-Holland uitgevoerd slechts 407,116 pond, in 1847 bedroeg die hoeveelheid reeds 23,379,722 pond.

De Australische wolsoorten zullen allengs op de Engelsche markten de vreemde wolsoorten vervangen: in 1827 waren zij naauw 6 pct. van den gezamenlijken invoer thans, bedragen zij reeds meer dan 50 pct. daarvan

Op de kolonie van Nieuw Zuid-Wallis, of van Oostelijk-Australië, volgt in rangorde van ouderdom, die van Zuidelijk-Australië, in 1836 gesticht, en wier hoofdplaats Port-Adelaïde is. De schapenfokkerij was en is daar, even als in Nieuw Zuid-Wallis, de voornaamste tak van nijverheid. Men heeft er ook kopermijnen ontdekt, die bewerkt worden, en wier rijkdom zoodanig is, dat achttien maanden na den aanvang der ontginningen een dividend van 50 pct. kon worden uitbetaald, en dat dit dividend in het volgende jaar tot 200 pct. is gestegen. Eindelijk zijn goudlagen gevonden in Zuid-Australië, wier rijkdom echter tot dus verre aan de verwachting der gravers niet heeft beantwoord.

De derde Australische kolonie, Port-Philip, meer bekend onder den naam, van de provincie Victoria, ligt tusschen Nieuw-Zuid-Wallis en de kolonie Adelaïde. Zij is het Australische Eldorado. Vóór de ontdekking harer minerale schatten, welke die van Kalifornie en Ophir deden vergeten, was er de schapenfokkerij het eenige middel van bestaan, en deze industrie ontwikkelde zich daar nog spoediger dan in de twee eerste koloniën. In 1838, twee jaren nadat de eerste herdershutten te Port-Philip waren gebouwd, telde men er 200,000 schapen. In 1851 waren er 5 millioen, en de waarde der uit Engeland ingevoerde Britsche voortbrengselen beliep reeds ongeveer 500,000 pd. st. De steden Melbourne, Geelong, Portland, Belfast, Prince Albert waren als door tooverslag ontstaan. De eerstgenoemde, de zetel de regering, telde reeds 20,000 zielen vóór de goudontdekking, op welk tijdstip reeds 10,000 menschen Geelong bewoonden; de beide overige waren toen pas aan het opkomen.

De ontdekking der goudlagen, veel rijker in de provincie Victoria dan in Nieuw-Zuid-Wallis, moest natuurlijk zeer veel tot den voorspoed dier kolonie bijdragen. Dit was dan ook op bijna ongeloofelijke wijze het geval. In weinig maanden was de provincie Victoria bij voorkeur de verzamelplaats geworden der goudzoekers, en deze voorkeur scheen genoegzaam gewettigd, want in de eerste tijden der ontdekking van de lagen in den berg Alexander en der rivier Oven, schepte men letterlijk het goud met eene handschop op. Sedert echter zijn die goudstreken uitgeput, en in de jongst ontvangen brieven leest men dat vele personen, die naar de digdi-

stond, meer dan *zesduizend* menschen, velen daarvan in overvloed, en allen, die werken wilden en konden, met eerlijk dagelijksch brood. Voor menigeen is een monument opgerigt, en de nakomelingschap vraagt verwonderd: „wat deed hij toch, dat hem zoo groote eer waardig maakte?" Voor van Dedem is nog geen gedenkteeken gesticht, maar het is ook beter en vereerender voor hem, dat de vreemde, die de Dedemsvaart, die jeugdige schepping van een man van geestkracht en genie, aanschouwt, uitroept: „waarom het beeld van hem, wiens naam dat werk draagt, *niet* door een monument veraanschouwelijkt?" De natie moet hierop zwijgen, maar 't geen van Dedem wrocht, van het Zwarte water tot aan de Vecht bij de grenzen van Drenthe, en de duizenden, die daardoor overvloed en vervulling van de noodigste levensbehoeften vinden, antwoorden voor haar: „zie hier het schitterendst monument voor van Dedem! Wij, en wat wij genieten en bezitten, zijn verkondigers van zijn lof, en onze kinderen en kindskinderen zal zijn naam in zegening blijven!"

Wij dwaalden een weinig van ons onderwerp af, maar men zal het ons wel vergeven. Die toch spreekt van groote, nuttige werken, in ons Rijk uitgevoerd, heeft regt, ja, is verpligt, hulde te brengen aan van Dedem.

Wij spraken straks van de directe en indirecte voordeelen, die ook de schatkist uit kanalisatien en den aanleg van openbare wegen trekt. Hoe sterk sprekend bewijs zien wij ook daarvan in de Dedemsvaart! Hoe luttel was de som, die de plek 's jaarlijks den Lande aanbragt, waarop van Dedem als jongeling stond! En hoe hoogst belangrijk werd de telken jare verhoogde bijdrage, door de steeds meer en meer bloeijende Dedemsvaart in de schatkist uitgestort! Wij gelooven ons toch aan weinig overdrijving schuldig te maken, als we de jaarlijksche som, door 's Lands kantoor aldaar ontvangen, op ongeveer *honderdduizend* gulden schatten. Sedert haar bestaan, heeft zij stellig *twee millioen* gulden in de schatkist aangebragt. En die grond gaf vroeger slechts een weinig boekweit en wat heideplanten voor schapen!

Wij noemden de Dedemsvaart, doch konden even goed op de Hoogeveensche- en de Smilder vaarten, het Stadskanaal, enz. wijzen. Waarlijk — is er ergens in ons Land gelegenheid, om zulke productieve werken te ondernemen, en zijn de eigenaars der gronden, of die in den omtrek wonen, niet bij magte, om dat werk alleen te volvoeren, dan kome de Regering te hulp, 't zij door geldelijke bijdragen, 't zij door interest-verzekering. Zij zal daardoor *woekeren* voor de schatkist, en de Natie *verrijken!* Begrijpt de Regering dat, en wil zij op die wijze de Nationale Welvaart verhoogen, — wil zij brood helpen geven voor goed en rentegevend werk, dan wijzen wij haar en 's Lands vertegenwoordiging met vernieuwden nadruk op Drenthe. Dáár zijn groote schatten in de aarde als 't ware verborgen. Dáár is ruimte, om nog een *honderd duizend* werkzame landgenooten te herbergen en te voeden en elke krachtige, werkzame man, die daarheen wordt gelokt, zal een goed kostwinner worden en voor de schatkist een productief individu. Lag Drenthe maar in 't midden des Rijks! Werd de Provincie maar dikwijls door onze hooge Regeringspersonen bezocht! Kwamen de Hollandsche kapitalisten nu en dan maar eens in dit verwaarloosd gewest, en werden zij er dan rondgeleid door verstandige lieden, die weten, *hoe* de grond is en *wat* hij kan geven en voortbrengen! Maar wie bezoekt Drenthe? Schandelijk is de onkunde, waarin vele Nederlanders ten opzigte van hun eigen land verkeeren. Naar den Rijn, om veel geld zoek te maken en zich dikwijls te vervelen! Naar Belgie, om te zien, wat de schatkist daar wist te scheppen en bijzondere Maatschappijen durfden ondernemen! Dan tehuis gekomen, zeggen: „heerlijke natuur-tooneelen — een mooi land!" en daarna de overgehouden coupons zorgvuldig in 't laadje te bergen, of, des noods, eenige nieuwe te knippen . . . . dit doen zoovelen, voor wie onze Provincie het onbekende Noorden is en blijft. Of *kan* en *moet* Drenthe alleen hervormd worden door Engelsch geld?

Wij hopen, dat de Regering voor 's Lands Vertegenwoordigers eens krachtig optrede met Drenthe's belangen. Zij *mag* en *moet* dat, wijl Drenthe's herschepping eene bate zal worden voor 't geheele Rijk. En 't bewijs daarvoor is immers voldingend te leveren. Voor eene waarde van millioenen guldens turf in den handel te brengen en aan 't verbruik prijs te geven — akkers en weiden van onder de veenkorst te voorschijn te roepen, onafzienbare dorre heiden in welig land te herscheppen — daardoor duizenden en duizenden arbeid te geven, handel, scheepvaart en nijverheid te verlevendigen, en, als het ontegensprekelijk gevolg daarvan, de schatkist te stijven . . . . zou de Regering niet gaarne met een plan, 't welk dat alles omschrijft, en op goede gronden, zonder eenige kans van misrekening, beloft, in 's Lands vergaderzaal verschijnen? — Vooral in een tijd, waarin het geld zich in overvloed laat zien, waarin de gegoede burger zijn vermogen ziet groeijen, waarin elk stuk lands, dat wordt ontgonnen of verbeterd, ruime vergoeding geeft!

Onze Regering en Volksvertegenwoordigers hebben zich een tijd lang op kerkelijk terrein bewogen, en de Natie heeft goed toegezien, wat zij daarop spraken en deden. Nu mogen zij wel eens op het stoffelijk gebied overstappen, want de vraag: „wat zullen wij eten?" is waarlijk van hoog belang.

Beide kunnen zorgen, dat het antwoord op die vraag luidt: „sla de hand aan *dat* werk, en gij zult het eerlijk brood hebben voor u en de uwen!"

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de zitting der Tweede Kamer van 3 Oct. is ingekomen een wets-ontwerp tot amortisatie en aflossing van nationale schuld, benevens een ontwerp tot vereffening van het te kort dienstjaar 1848 (dit te kort bedraagt 9,700,000) door voordeelige sloten van andere dienstjaren.

— Te 's Gravenhage zijn in het cholera-hospitaal slechts 3 lijders aanwezig.

— In het hospitaal op de Prinsegracht te Amsterdam waren op 3 Oct. ingekomen 5 cholera-lijders, uitgegaan 0, overleden 1, aanwezig 33. Op den 5 zijn aldaar ingekomen 2 cholera-lijders, uitgegaan 5, overleden 3, aanwezig 27.

— Den 3 dezer werd te Amsterdam eene door den heer J. Stuart, gevolmagtigde van den volksraad der *Hollandsche Afrikaansche republiek*, belegde vergadering gehouden, waarin hij o. a. uit authentieke bronnen verslag gaf van den toestand en de belangrijkheid van Zuid-Afrika in het algemeen en van bovengenoemde republiek in het bijzonder.

— In den avond van 3 Oct. is er te Amsterdam brand ontstaan, een bed is daarbij verbrand en de oorzaak te wijten aan achteloosheid, doordien kinderen met lucifers hebben kunnen spelen.

— De gemeenteraad van Tiel heeft beslist, dat de kermis aldaar dit jaar *niet* plaats zal hebben.

— Bij de plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam zijn aangegeven:

Op 3 Oct. 17 cholera-lijders 12 herstelden en 15 overledenen.
Op 4 Oct. 31 cholera-lijders, 7 herstelden en 6 overledenen.
Op 5 Oct. 9 cholera-lijders, 9 herstelden en 9 overledenen.

's Gravenhage, 3 Oct. Z. M. vertrekt aanstaanden Zaturdag naar het Loo en zal aldaar naar men verneemt, omstreeks drie weken verblijven.

— Tengevolge van de rijzing der graanprijzen, is het *maximum* van den prijs van het brood als volgt: Het gebuild tarwebrood 33 cents; het gedeeltelijk gebuild en ongebuild dito, 27 cents; en het roggebrood 15 cents het Nederlandsche pond. Hebbende deze zetting alzoo het *maximum* bereikt, voor hetwelk het brood alhier mag verkocht worden, terwijl bij eventueele verhooging der graanprijzen; het meerdere uit de spaarkas zal worden gevonden.

4 Oct. Z. K. H. prins Hendrik wordt tegen het einde dezer maand van Luxemburg in de residentie terug verwacht.

Amsterdam, 4 Oct. Door den algemeenen kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier is heden uit het drietal van predikanten en ouderlingen en dat van diakenen het volgend drietal uitgebragt: DDs. Stricker, Fruin en Meyboom, met het lot tegen Thoden van Velzen, en daaruit beroepen: Ds. L. S. P. Meyboom, theol. dr. en pred. te Groningen.

5 Oct. Naar men verneemt, wordt H. M. de Koningin tegen den 28 dezer van hare buitenlandsche reis in de residentie terug verwacht.

6 Oct. Te Gouda zijn van 29 Sept. jl. tot en met 4 Oct. aangetast 13 personen, 7 overleden en 12 hersteld. In behandeling bleven 28.

Utrecht, 4 Oct. Reeds op morgen zal de diakonie der Nederd. Herv. gemeente met de uitdeeling van warme spijzen, aan de behoeftige leden dezer gemeente een aanvang maken.

Gouda, 5 Oct. Wij mogen niet onvermeld laten het loffelijk voorbeeld, door een onzer fabrikanten dezer dagen gegeven, die, wegens de hooge prijzen der levensmiddelen, aan elk zijner knechten voortaan wekelijks 50 cents meer uitbetaalt.

Vlissingen, 3 Oct. Dezen nacht is voor het gat een schip vergaan, dat met rogge geladen was. Men had kort te voren het vaartuig in de branding zien worstelen; dezen morgen was het strand met rogge overdekt en dreven er luiken en andere scheepsgereedschappen in zee — welligt is de bemanning verongelukt, want men heeft tot heden er niets van vernomen.

Zwolle, 4 Oct. Omtrent het berigt aangaande de verhooging van daghuren der ambachtslieden alhier, kunnen wij nader mededeelen, dat, met het oog op de meerdere dagelijksche behoeften der arbeidende klasse door de duurte der levensmiddelen, dit onderwerp in twee vergaderingen van den 23sten en 30sten September is behandeld, en besloten is tot eene algemeene verhooging van 10 cents per volle daghuur, ingaande den 1sten October; dat *negenenzeventig* werkbazen te Zwolle zich daarmede hebben vereenigd, en ook aan de werklieden bij de stad in dienst dezelfde verhooging is gegeven. Wijders is nog door den raad besloten om de aannemers van nog loopende in het openbaar aanbestede werken die dit verlangen, naar gelang van hetgeen daaraan nog moet verwerkt worden, in staat te stellen dezelfde verhooging aan hunne werklieden, die daaraan arbeiden, te verstrekken. Terwijl wij ons verheugen over deze in de tegenwoordige omstandigheden heilzame maatregelen, kunnen wij den wensch niet wederhouden dat ook partikulieren, voor hunne nog loopende aanbestede werken, de billijkheid zullen erkennen van eene evenredige verhooging der aannemingspenningen, en daaromtrent met hunne aannemers nader zullen overeenkomen.

Groningen, 6 Oct. De inschrijving op de geldleening voor de daarstelling en oprigting eener gasfabrijk in deze gemeente, ten bedrage van ƒ250,000, tegen 3½ proc., is op verre na niet voltallig geworden. Blijkens notificatie van burg. en weth., is slechts voor ƒ 114,000 ingeteekend, zoodat thans ingevolge raadsresolutie van den 6den September, eene nieuwe inschrijving naar 4 ten honderd wordt geopend op Donderdag den 13den en Vrijdag den 14den aanstaande, in welke geldleening alsdan de thans ingeschrevenen als eerste deelnemers zullen worden aangemerkt.

— Men verneemt, dat op Donderdag den 13 October, te elf uur, in de groote gehoorzaal der hoogeschool, de hoogleeraar P. Hofstede de Groot het rectoraat met eene plegtige redevoering zal overdragen aan den hoogleeraar J. A. C. Rovers.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 2 Oct. Bij Keizerlijk decreet wordt van 31 December 1852 tot 31 Julij 1854 verlengd de termijn, die toegestaan is voor de tijdelijke opheffing der regten en verhoogde regten op den invoer van granen en meel. Deze nieuwe termijn van zes maanden zal de speculanten in staat stellen, aanzienlijke inkoopen in het buitenland te doen.

— In Sologne rigten wolven en vossen, die daar in groote hoeveelheid rondzwerven, veel verwoesting aan.

— Te rekenen van heden, is de prijs van het brood vastgesteld als in de eerste helft van Augustus, namelijk: 1ste kwaliteit 40 centimes (bijna 19 centen); 2de kwaliteit 32 centimes (bijna 15 centen) het kilo of Ned. pond.

3 Oct. Verscheidene prefecten hebben in hunne departementen tot strenge maatregelen moeten overgaan, zoo als: ontbinding van gemeenteraden, stadsarrest, sluiting van koffijhuizen enz. Naar men verneemt staan enkele der genomen maatregelen met staatkundige aangelegenheden in verband, terwijl de overigen noodzakelijk werden geacht uit vrees voor ongeregeldheden wegens de duurte der levensmiddelen.

— Gisteren avond is de heer François Arago, de vermaarde geleerde, als sterrekundige de algemeene vraagbaak, vroeger lid van het voorloopig bewind, overleden. Hij was geboren den 26 Febr. 1786.

6 Oct. Het is thans zeker, dat er eene formele oorlogsverklaring van Turkije is uitgegaan. Zij is den 27 Sept. door den Sultan onderteekend.

— De Generaal Goyon, die op last der Fransche regering de manoeuvres in het kamp bij Olmutz had bijgewoond, en door Keizer Nikolaas was uitgenoodigd om bij de wapenoefeningen der Russische troepen in Polen tegenwoordig te zijn, is teruggeroepen.

DUITSCHLAND.

Naar luid van telegraphische depêches uit Weenen, zou er worden gearbeid aan een nieuw bevredigings-ontwerp, 't welk der verhevene Porte zou worden aangeboden.

— In de haven van Harburg (Hannover) is den 27sten September een schip van stapel geloopen; het is gebouwd voor rekening van het Britsche bijbelgenootschap en zal de eerste reis 80 Duitsche zendelingen naar Amerika en Afrika voeren.

Weenen, 1 Oct. 's Keizers huwelijk zal den 24 April e. k. voltrokken worden.

2 Oct. Bij eene der groote inspectiën te Olmutz bemerkte de Keizer een wachtmeester, gedecoreerd met de medaille voor betoonden moed. De Keizer vroeg waar hij die onderscheiding verworven had. Te Custozza, was het antwoord. Daarop wendde de Keizer zich tot den Kolonel, om te vernemen waarom die wachtmeester nog niet tot officier was benoemd. De kolonel antwoordde stamelende, dat in het regement meer kandidaten dan vakatures zijn, en overigens dat de wachtmeester ... een jood is. De Keizer verliet den kolonel en riep ontevreden den wachtmeester toe: „Nader tweede luitenant!" De bedeesde wachtmeester kon zijne ooren niet gelooven en aarzelde. „Nader dan toch! eerste luitenant! sprak toen de Keizer op minzamen toon, en de officier gehoorzaamde.

Berlijn, 4 Oct. Van 1 tot 2 Oct. zijn te Berlijn aangegeven 18, en van 2 tot 3 Oct. 30 cholera-gevallen. Totaal: 1123 zieken, waarvan 205 hersteld, 715 overleden en 203 in behandeling. — Onder de aan de cholera bezweken personen van rang bevinden zich vier leeraren aan de artillerie- en ingenieurs-school.

— Men verneemt uit Konstantinopel, dat de zaak van den Hongaar Koszta schijnt geschikt te zijn. De heer Brown, eerste tolk van de legatie der Vereenigde Staten te Konstantinopel, heeft zich naar Smirna begeven, met den last, naar men zegt, om krachtens de tot stand gekomen schikkingen, dien vlugteling naar Engeland te doen inschepen.

6 Oct. De Keizer van Rusland zal den Koning van Pruissen op zijne terugreis naar Berlijn vergezellen. Beide Vorsten worden vrijdag den 7den aldaar verwacht.

Frankfort, 5 Oct. De aartsbisschop van Freiburg heeft bevolen, dat al de geestelijken, die sedert vijf jaren eene eigene huishouding hebben, onverwijld en met de meeste naauwgezetheid eene tot in de minste bijzonderheden afdalende naauwkeurige persoonlijke beschrijving van hunne huishoudsters, bij hem moeten inzenden.

ENGELAND.

In den engelschen kabinetsraad, die den 1 October werd gehouden, moet eene nieuwe lastgeving zijn vastgesteld voor den engelschen gezant te Petersburg, waarmede een koerier heden derwaarts is gereisd. Ook van Parijs is een koerier naar Ruslands hoofdstad vertrokken.

— Men verneemt van het eiland Malta, van 27 Sept., dat al de beschikbare oorlogsbodems, die zich in die haven bevinden, naar de Besika-baai zijn gezonden.

— De Engelsche bladen kondigen groote anti-Russische demonstratien aan in al de steden van Engeland. In deze week zal dergelijke manifestatie geschieden te Londen.

Londen, 3 Oct. Het garnizoen te Chatham (Engeland) is zeer opgewonden door een besluit van den Minister van Oorlog (Sidney Herbert, algemeen als ultra puseyistisch bekend) waarbij de anglikaansche militaire kerk om de andere week wordt bestemd voor de r. dienst, en is daartoe van gouvernementswege een r. priester aangesteld met 80 pd. st. (ƒ960) bezoldiging en 5 sh. (ƒ3) loon voor het bezoeken van elken roomschen lijder in het hospitaal. — De priester verlangt een altaar in de kerk als onmisbaar voor de dienst. De zaak is het onderwerp van tegenvertogen, en van uittreksels der briefwisseling met het departement van oorlog.

— Een matroos, zekere Black, die als onder-officier op het fregat *Leander* diende, is plotseling in het bezit gekomen van een vermogen van 60,000 pd. st. Op zijn 17de jaar liep hij van zijne familie weg en begaf zich in de zeedienst. N[illegible] negen maanden geleden verscheen in de *Times* een advertentie, luidende, dat ingeval Thomas Black nog in leven mogt zijn, hij iets zeer voordeeligs konde vernemen. Eerst deze dagen vernam Black toevallig, dat hij dezen aanzienlijken schat had geërfd.

— De regering heeft gelden aangewezen voor eene ontdekkingsreis naar de tot dus ver weinig bekende noordelijke streken van Australië. De heer Ernest Haug, die aan het hoofd van deze expeditie zal staan, zal in November naar Singapore vertrekken, alwaar het noodige voor de reis gereed gemaakt zal worden.

— In de zoölogische tuin te Londen is een mierenëter ont[illegible]

---

waren vertrokken, in het vast vertrouwen, dat zij zich maar noodig hadden te bukken, om goud te rapen, met ledige handen zijn teruggekomen. Niettemin is de oogst zoo overvloedig geweest, dat men onwillekeurig aan de wonderen van de *Duizend-en-een-Nacht* denkt. Nog werden volgens de laatste berigten 100,000 onsen wekelijks ingezameld, gevende eene waarde van 16 millioen pond sterling of ƒ 200,000,000 'sjaars. Dit geeft voor de provincie Victoria alleen 50 millioen meer dan de voortbrenging van Kalifornie in de beste jaren. Zeer begrijpelijk is het dus, dat verreweg de meeste landverhuizers naar dit gelukkige land stroomen, en dat voor Melbourne de weg geopend is, om een tweede San Francisco te worden.

De reis derwaarts is lang en moeijelijk, daarenboven zeer kostbaar. Men berekent den duur van den overtogt van Londen of Liverpool naar de baai Port-Philip in de Provincie Victoria gemiddeld op 100 dagen. De vrachtprijzen wisselen af van 70 tot 15 pd. st., naar gelang van de plaatsen; de regering echter neemt gedeeltelijk de reiskosten voor arme landverhuizers op zich, waartoe een fonds strekt, gevormd uit de opbrengst van den verkoop van gronden in de kolonie. In Parksteet no. 14. Westminster, te Londen, is een kantoor voor landverhuizing, dat zich met de verdeeling der gelden belast. Verscheidene op zich zelven staande maatschappijen; onder anderen de *Family Colonisation loan societij*, hebben zich sedert gevormd, als konkurrenten van dat kantoor, om voorschotten te doen aan landverhuizers, die goede borgen hebben.

In de kolonie aangekomen verspreiden zich de landverhuizers; eenigen worden herders, anderen begeven zich naar de mijnen, [illegible] blijven in de stad als handwerkslieden en arbeiders; terwijl eindelijk sommigen, in het bezit van zeker kapitaal, van de regering grond aankoopen. Die gronden zijn verdeeld in drie kategorien, naar gelang dat zij meer of minder digt bij het middelpunt der bevolking liggen, en naar dien maatstaf worden zij ook meer of minder duur verkocht. De goudlagen zijn toegankelijk voor ieder, tegen betaling van 30 schilling per maand, als verlofgeld. De regering staat aan de goudzoekers, tegen betaling eener billijke som, het terrein af, dat zij noodig hebben, om te zoeken en er hunne tenten op te slaan. Soms wordt er gegraven in gronden, die de eigendom van bijzondere personen zijn, en dan wordt over de tijdelijke exploitatie van de eene of andere laag een onderhandsch verdrag aangegaan. Niets is overigens meer aan het toeval onderhevig dan het goudzoeken. Men ziet gravers twaalf uren naags arbeiden gedurende eene volle maand, en nog armer terugkeeren dan zij gekomen zijn; voor anderen daarentegen is ééne week voldoende, om fortuin te maken. Het is eene loterij in den volsten zin des woords.

Met het schapen hoeden wordt men minder spoedig rijk, doch die broodwinning staat niet aan zoo veel kansen bloot en veel landverhuizers nemen haar bij voorkeur bij de hand.

In Australië vindt men onder de herders lieden van allerlei beroep en van alle landen. In de omstreken der plaats, alwaar ik gevestigd ben," zoo schrijft een landverhuizer aan zijne bloedverwanten, ken ik onder de herders een apotheker, een advokaatsklerk, een bankiers-kantoorbediende, drie zeelieden, een kleermaker, een jood, een portugeschen matroos, een inboorling van Ceylon, een zwarte inboorling van Australie, een gentleman, die opgevoed is, om niets te doen, een koopman van Nieuw-Zeeland, die door eene brand alles verloren heeft, een Zweeden Portugees, die geen woord engelsch verstaat, een gewezen luitenant der oost-indische kompagnie en een bohemer. Allen hoeden schapen; de gentelman en de jood worden als de knapsten daarin aangemerkt. Op een naburig station bevinden zich een vioolspeeler en een [illegible]meester onder de herders.

ALLERLEI.

De *Gröndwet* deelt het volgende jammerlijke voorval mede, dat in den polder nabij Waspik zou hebben plaats gehad ten gevolge van de jongste overstrooming.

Een vader met zijne twee kinderen bezig zijnde toe[illegible] te hooijen, zag eensklaps het water komen toevloeijen; hij dacht zich te redden, doch dit was hem onmogelijk, naardien in een oogenblik de slooten waren volgeloopen, de uitwegen der velden waren overstroomd. Angstig over het lot, dat hem en zijne twee nog jeugdige kinderen verbeidde en, tot aan de knieën in het water, keert hij zich ruggewaarts naar den hevigen golfslag, neemt zijne twee reeds doornatte lievelingen op zijne schouders, en plaatst zijn gaffel voor de borst, ten einde aan het vreesselijke element weerstand te kunnen bieden.

Het water blijft wassende en bereikt reeds eene hoogte, dat hij tot de armen er in staat: de hevige storm voert den golfslag tot zelfs over de hoofden van de kinderen, welke op zijne schouders waren gezeten, ondanks dit alles houdt hij zich met zijn gaffel staande. Na eenige uren alzoo tusschen leven en dood geworsteld te hebben, bemerkt hij dat een der knaapjes van koude en natte begint te verstijven en na eenige oogenblikken ziet hij, dat zijne angstige ver[illegible]

vangen, het eerste exemplaar van deze soort in Europa; dit dier leeft in de bosschen van Zuid-Amerika en voedt zich met insecten, en voornamelijk met mieren.

6 Oct. Volgens de *Morning-Advertiser* behelzen de dépèches die den 25sten Sept. aan lord Stratford zijn gezonden, de aanbeveling de geheele vloot voor Konstantinopel te doen ontbieden. Gelijke bevelen zijn ook uit Parijs aan den heer de Lacour gezonden.

— Ten aanzien van de bestemming der Engelsche vloot van Queenstown is nog niets met zekerheid bekend. Het schijnt echter dat de eerste instructien aan admiraal Corry gegeven, door nieuwe zijn vervangen.

ITALIE.

In een brief uit Florence van 20 Sept. jl. wordt gemeld, dat daar ook tegen de zuster van miss Cunningham en tegen zekeren heer Cordon eene vervolging is bevolen, wegens het lezen van den bijbel in gezelschap van eenige Italiaansche vrienden; maar dat zij, eene schuilplaats hebben gevonden aan boord van een Britsch oorlogsvaartuig.

Rome, 22 Sept. Gisteren heeft de Paus eene groote wapenschouwing bijgewoond over de Fransche troepen, die gehouden werd door generaal d'André, belast met de inspectie van het Fransche occupatie-leger in den Kerkelijken staat. De Paus die, naar het schijnt, veel strategische kennis bezit, is met veel belangstelling bij al de herfstoefeningen dier troepen tegenwoordig.

TURKIJE.

Den 3 dezer zijn te Weenen berigten ontvangen, vermeldende, dat de Divan, in eene den 25sten gehoudene avondzitting, eenstemming (120 leden tegenwoordig), besloten heeft den oorlog aan Rusland te verklaren, latende voorts de keuze der te nemen maatregelen, aan den Sultan en zijne ministers over.

— Berigten uit Konstantinopel van den 26 Sept. melden *dat in weerwil der vereenigde pogingen van de vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland en Pruissen, de Divan op nieuw met algemeene stemmen besloten heeft, de Weener nota* niet *aan te nemen.*

— Met betrekking tot het verschijnen der vloten in den Bosphorus berigt men als zeker, dat de Sultan zelf de aanvrage daartoe bij de gezanten heeft gedaan.

— Uit Smirna wordt van den 23 gemeld, dat op dien dag de Hongaarsche uitgewekene Koszta, met inwilliging van beide partijen, naar de Vereenigde Staten is ingescheept.

RUSLAND.

Volgens berigten uit Petersburg, die met de jongste poststoomboot te Stettin aangebragt zijn, heeft de Russische Oostzee-vloot bevel ontvangen naar Kroonstad te stevenen, om aldaar niet, als gewoonlijk, afgetakeld te worden, maar zeilvaardig te blijven liggen.

— Uit de Donau-provincien luiden de berigten betreffende de Russische krijgsmagt zeer ongunstig. De cholera woedt verschrikkelijk onder die troepen zoowel als onder de bevolking. Aanzienlijke troepen-afdeelingen worden bij voortduring naar Odessa gezonden.

NOORD-AMERIKA.

Volgens het *New-York journal of commerce* hebben de Russische, Pruissische en Oostenrijksche gezanten een protest ingeleverd tegen het gedrag van kapt. Ingraham.

WEST-INDIE.

Aan de rivier Marowijne in Suriname hebben zich 19 personen gevestigd. Zij hebben het plan om de volkplanting uit te breiden.

DRENTHE.

Assen, 8 Sept. Naar men verneemt, is de longziekte ook ontstaan op de stallen van *G. Eppinga* en *B. G. Luchies* te Nijeveen; bij ieder van hen is één rund daaraan lijdende.

— Met 1 Nov. e.k. zullen de navolgende commiesen bij 's Rijks belastingen in deze Provincie verplaatst worden, als: A. *Tissingh* van Roswinkel naar Vries; *O. Tissingh* van Meppel naar Gieten; *C. Boogaars* van Weijerswold naar Roswinkel; *J. J. Jalvingh* van Erm naar Zuidwolde; *G. W. de Ruyter* van Klooster naar Meppel; *J. Hollander* van Smilde naar Weijerswold; *S. R. Zijlstra* van Zuidwolde naar Klooster; *J. H. Ebels* van Gieten naar Erm; *T. Ebels* van Vries naar Smilde.

— Te Smilde wordt door de arbeiders een adres geteekend aan den Koning, waarbij zij, met het doel, om daardoor werk te bekomen, hetwelk hun thans ontbreekt, verzoeken, dat Z. M. de onderneming van het Drentsche Veen- en Midden-Kanaal moge beschermen, zoo bij de betrokkene corporatien als bij 's konings Commissaris in dit gewest. (*Hoezeer wij vurig verlangen, dat dit kanaal hoe eer hoe beter tot uitvoering moge komen, gelooven wij echter niet, dat de Koning of Hoogtsdeszelfs Commissaris in Drenthe hieraan iets kunnen doen; er bestaat verschil tusschen de Commissarissen der Maatschappij en de aannemers, terwijl het waarborg-kapitaal nog niet gestort is, twee zaken, die geheel buiten de bemoeijing van Z. M. of den heer Commissaris des Konings liggen.* Red.)

— Op de jaarmarkt, den 3 dezer te *Vledder* gehouden waren aangebragt 30 paarden, 90 runderen, 27 varkens en 500 schapen; de paarden golden van *f* 10-″ tot *f* 65-″ de runderen van *f* 15-″ tot *f* 75-″, de varkens van *f* 8-″ tot *f* 30-″ en de schapen van *f* 2-″ tot *f* 7,50.

— Door het Prov. Kerkbestuur van Drenthe zijn, na afgelegd examen, j.l. woensdag als Candidaten tot de Heilige dienst toegelaten de heeren *H. J. van der Scheer* van Coevorden en *F. Schaaff* van Stiens.

— Door Z. M. den Koning is aan de gemeente-besturen van *Avereest*, *Meppel*, *Hoogeveen*, *de Wijk* en *Zuidwolde* magtiging verleend, om den aanleg van een kunstweg tusschen die gemeenten te regelen.

— Ten gevolge dat te Assen een dolle hond heeft geloopen, hebben HH. Ged. Staten de vastlegging der honden tot nader order bevolen in de gemeenten *Anlo*, *Gieten*, *Rolde*, *Vries*, *Smilde*, *Norg*, *Beilen* en *Westerbork.*

— De *Tielsche Courant* van 6 dezer neemt het in ons nummer van 24 Sept. j. l. geplaatst hoofd-artikel, getiteld *arbeidsloon*, over; wij hebben daar niet tegen, maar zouden gaarne zien, dat de Redactie de bron vermeldde, waaruit zij put.

— Ten gevolge van de herbenoeming van den heer Mr. *L. Graaf van Heiden Reinestein* als kantonregter in het Kanton Assen, zal deze zich aan eene herstemming als lid der Tweede Kamer van de Staten Generaal onderwerpen.

— Op de najaarsmarkt, den 6 dezer te Beilen gehouden, waren aangebragt 382 runderen, 1555 varkens, 3191 schapen en 1 geit. De handel in runderen was niet zeer levendig; dezelve werden voor mindere prijzen verkocht, dan op de laatst gehoudene jaarmarkten; en zijn velen onverkocht gebleven. De handel in varkens was levendig, bijna alle zijn voor gewone prijzen verkocht. In schapen was de handel traag; een aantal is onverkocht gebleven, en die verkocht zijn, zijn voor verminderde prijzen van de hand gegaan.

— Gisteren avond heeft de ter dezer stede bestaande liedertafel Orpheus eene soireé musicale gehouden, die druk bezocht was; en inderdaad zij verdiende dit bezoek niet alleen omdat de leden in het algemeen toonden goede vorderingen te hebben gemaakt, maar ook om de solos, welke werden uitgevoerd, en wel door den heer Hendriks van Havelte en den jongen heer Scheltenga in den zang, de jonge juffrouw de Klerk op de piano en den heer Bakker op het cornet à piston; wij zullen niet in bijzonderheden afdalen, daar wij zouden vreezen iets over te slaan; wij kunnen echter verzekeren, dat het opgekomen publiek een regt genoegelijke avond heeft doorgebragt.

— Even als de heer *Joannes van Santen*, aartsbisschop van Utrecht bij de Jansenisten, in der tijd door den Paus in den ban gedaan, is zulks ook onlangs geschied met den heer *Hermanus Heijkamp*, die dezer dagen tot Bisschop van Deventer (ook bij de Jansenisten) is gewijd. De Paus bestrijdt in het betrekkelijk schrijven de aanmatiging der Jansenisten, om zich den naam van Katholijken toe te eigenen. Ook worden in den ban gedaan alle diegene, die tot de verkiezing of wijding van den heer *Heijkamp* medewerking, raad of toestemming hebben gegeven.

— Men verneemt, dat door Regenten over het Huis van Arrest en Justitie te Assen tot hunnen Thesaurier is benoemd het lid Secretaris Mr. *H. Vos* te Assen.

— Naar wij vernemen, kunnen de miliciens van de ligting van 1850 onder zekere voorwaarden, verlof bekomen, om in het huwelijk te treden.

— Te Zwartsluis is de cholera ontstaan. De *Prov. Over. Ct.* meldt dienaangaande het volgende van den 4 Oct: De loop der ziekte alhier schijnt nog al niet verontrustend. Wel is waar is een der aangetaste kinderen overleden, maar het geheel getal der patiënten bedraagt tot dus ver nog vijf.

* **Gieten, 5 Oct.** De jaarmarkt van heden, door het schoonste weder begunstigd, werd druk bezocht; er was eene aanzienlijke hoeveelheid runderen, schapen, varkens en paarden aangevoerd. Een groot aantal kramen, voorzien van allerhande waren, vulde het marktplein; de drukke menigte leverde een vrolijk en levendig gezigt op. De navraag naar runderen was echter niet zeer groot, en was het jammer, dat geen genoegzaam aantal vreemde kooplieden de handel verlevendigde. De handel in schapen en varkens was echter zooveel te drukker. — Ook was het panorama van den Heer *Hartman* eene niet onaardige uitspanning voor diegene, die de markt bezochten, om zich te vermaken.

* **Zwinderen, 6 Oct.** Voor eenige dagen zijn alhier aan den landbouwer *A. H.* twee korven met bijen ontvreemd; en van *L. W.*, die ze nog in 't veld had, is een korf met bijen gedood en de honing weggeroofd; zelden gaat hier een jaar voorbij, waarin geene bijen ontvreemd of vernield worden.

* **Meppel, 7 Oct.** Woensdag ll. vierden hier de onderwijzers uit het 4de district van Drenthe het 25 jarig jubilé van hunnen Schoolopziener, den heer *P. Hofstede Crull.* Men was tot dat einde bijeengekomen in het Logement *het wapen van Zwol.* De Heer Schoolopziener opende de vergadering met eene geschiedkundige rede, handelende over hetgeen gedurende 25 jaren belangrijks in zijn district was voorgevallen. Hierop werden, door een der oudste leden der vergadering, Zijn Weld. Zeergel. eene fraaije zilveren snuifdoos, met toepasselijke insciptie en een gouden sigarenpijp, uit naam van allen, aangeboden. — Dit blijk van hoogachting en liefde lokte nog eene korte maar hartelijke toespraak van zijn Ed. uit. Na den middag plaatste men zich aan eenen welbereiden disch, waar menig toast de ondubbelzinnigste bewijzen gaf, welk hart den waardigen man door de onderwijzers wordt toegedragen.

REGTZAKEN.

Het *Prov. Geregtshof* van Drenthe heeft jl. donderdag in appel behandeld de zaak van *C. B.* te Assen, beschuldigd van zijne vrouw en *C. Meijer* aldaar te hebben mishandeld en beleedigd, weswege hij bij de Arr. Regtbank tot twee maanden gevangenisstraf is veroordeeld. De Proc. Generaal concludeerde tot schuldigverklaring en veroordeeling van *C. B.* tot *drie* maanden gevangenisstraf. Uitspraak donderdag e. k.

De Arr. Regtbank te Assen heeft 5 dezer *veroordeeld M. F. S.* en *H. R.* te Assen bij verstek wegens overtreding der jagtwet, ieder in eene geldboete van *f* 12-″; *K. J. B.*, *J. S.*, *K. R. K.* en *T. R. K.*, allen te Hoogeveen, bij verstek wegens overtreding der wet op de jagt en visscherij, ieder in twee boeten van *f* 10-″.

Vrijgesproken G. J. K., wonende te Gieten, kleermaker, wegens het niet in de personele belasting aangeven van een werkbode.

Correspondentie.

Van het stuk uit Coevorden van eenige eigenaren *der* Holwert, *vatten wij den zin niet; alvorens te kunnen worden geplaatst, zal het verduidelijkt moeten worden.*

ADVERTENTIEN.

OOSTERHESSELEN, 3 Oct. Het Kindje, ons vóór vier weken geschonken, werd ons heden weder ontnomen.
Eenige Kennisgeving.
A. L. LESTURGEON.
J. M. LESTURGEON — CASPERS.

GEWONE VERGADERING MET DAMES
van 't Departement *Assen* der MAATSCHAPPIJ: **tot Nut van 't Algemeen.**
WOENSDAG, 12 Oct. 1853, des avonds te zeven uren.
Spreker de Heer Dr. M. J. NOORDEWIER.
Het Lid Secretaris,
A. Th. HOSTEIJN.

AANBESTEDING.
OP DONDERDAG DEN 20 OCT. 1853,
DES NAMIDDAGS TEN 1 URE,
zal ten huize van ROELFSMA te *Westervelde* worden
AANBESTEED:
Het WEGRUIMEN der **Oude**, en het MAKEN van eene **Nieuwe VASTE BRUG** over de *Rivier de Aa*, in den rijweg tusschen *Norg* en *Veenhuizen*,
waarvan de BESTEKKEN op de plaats van Aanbesteding en bij den Onder-Directeur L. NIJENBANDRING te *Veenhuizen* ter lezing zullen liggen, bij welken laatsten de teekening ter inzage zal te bekomen zijn.

EENE KEUKENMEID,

die tevens BOERDERIJ verstaat, wordt tegen 1 Nov. E. K. gevraagd in dienst te treden tegen een behoorlijk loon bij Mr. C. L. KNIPHORST te Gieten.

F. M. H. COHEN,
Tandmeester aan het Instituut voor Doofstommen te Groningen, vervaardiger van kunsttanden en gebitten, welke aan al hunne vereischten voldoen, is te spreken op Donderdag den 13den dezer, bij den Logementhouder HOFSTEE alhier, zal dien dag zijne Abonnées naar gewoonte bezoeken.

TER VERBETERING VAN DE PRIJZEN VAN HET
ROGGEBROOD
te *ASSEN*, en ten gevolge van hetgeen voorkomt in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant van den 1 October l.l.*, is het denkbeeld bij eenige INGEZETENEN opgerezen, om eene **EIGENE BROOD-BAKKERIJ** alhier ter Stede **op te rigten**, en worden degenen, welke zich, onder eene bijzondere directie, met de **WERKZAAMHEDEN** eener dusdanige **BAKKERIJ** zouden willen belasten, uitgenoodigd, om de VOORWAARDEN met BEWIJZEN van GOED GEDRAG, BEKWAAM- en GESCHIKTHEID *franco* in te zenden aan het BUREAU dezer COURANT, onder de woorden:
GOEDKOOPER ROGGEBROOD.
Degenen, die in het bezit zijn eener **geschikte BAKKERIJ en GEREEDSCHAPPEN**, zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

ATTENTIE!
Aan het SLATTEN of VERDIEPEN van de zoogenaamde **Dockumer Ee** of **Kanaal** van **Leeuwarden** naar **Dockum** zijn heden nog DRIE PANDEN DROOG over eene lengte van pl. min. **1100 El**, alwaar nog
veel Werkvolk
WERK kan bekomen.

wachting verwezenlijkt wordt; het kind sterft op de schouderen van zijnen vader! hij staat pal, plaatst zijn levenloos zoontje voor zich, en houdt het met zijne beenen vast (onder water ?), tot dat hij, na 16 uren in dien toestand te hebben doorgebragt, door eene schuit, met zijn bijna verstijfd ander knaapje, wordt gered; maar naauwelijks is hij in den schuit gezeten of ook zijn ander kind wordt hem door den dood ontrukt, en op die wijze is de man met zijne twee levenlooze kinderen aan wal gebragt.

—

Er zijn thans een aantal nadere bijzonderheden bekend geworden, nopens het bereids gemelde ongeluk op den spoorweg van Bordeaux. Het was een goederentrein en een passagierstrein (waarin zich ook den heer Magne, minister van openbare werken, bevond), die tegen elkander zijn geloopen. Het schijnt, dat de goederentrein in last had om de reis slechts tot 3 u. 49 m. van den morgen van den 18den dezer, voort te zetten, doch dat de chef van dien trein, misleid door de toen nog heerschende duisternis, zich, bij het zien op zijn horologie, vergistte en de reis langer voortzette, met het ongelukkig gevolg, dat men op de hoogte van Poitiers, op het onverwachts, tegen de passagierstrien liep. De goederentrein door twee locomotiven en de ander door eene locomotief voorgesleept wordende, was de herhaalde schok allervreeselijkst. Van den goederentrein werd de chef letterlijk vermorseld, zoodat men ter naauwernood de flarden van zijn lichaam, in eene kist heeft kunnen bijeengaren, de machinist en een stoker werden mede op de plaats gedood. De beide locomotiven van den goederentrein vielen dwars langs den weg; die van de passagiers liep met de eerste wagons onder die locomotiven door waardoor eene groote opeenstapeling van verbrijzelde rijtuigen werd gevormd. Al de rijtuigen van den passagierstrein werden verbrijzeld en langs den weg gesmeten; een rijtuig 1ste klasse rolde van den 7 à 8 meters hoogen weg naar beneden, en kwam onderste boven te land, enkele wagons zijn letterlijk tot splinters geslagen. De wagon-salon, waarin zich de minister van openbare werken met zijn secretaris bevond geraakte door den schok los en rolde achteruit, zonder dat beide heeren eenig noemenswaardig letsel bekwamen. Minder gelukkig was het met de andere reizigers gesteld, waarvan de meesten belangrijke wonden en beenbreuken ontvingen. Onder dezen bevindt zich de heer Rodrigue, commissionair van Parijs, met zijne vrouw, zoon en kamenier, welke laatste in een wanhoopigen toestand verkeert, vervolgens de heer Pedro d'Elgado, afgevaardigde bij de Spaansche Cortes, met zijne vrouw, en de heer Manuel Laguia-Sampro, mede afgevaardigde der Cortes. De chef van den passagierstrein, die zich in de eerste bagagewagen bevond, stak, toen hij het gefluit van den aankomenden goederentrein hoorde, in doodelijke ongerustheid het hoofd buiten het rijtuig, om te zien wat er gebeurde - op hetzelfde oogenblik had de schok plaats, en de ongelukkige werd met een enkele slag, als geschiedde het door het mes eener guilotine, onthoofd; het hoofd rolde langs den weg en de romp viel in het rijtuig terug. Ook de machinist en de stoker werden gedood. De heer de Sassenay, inspecteur, die vermits de minister de reis mede maakte, gemeend had plaats op de locomotief te moeten nemen, sprong, toen hij het gevaar zag naken, op de trede der locomotief, ten einde beter voor zich uit te kunnen zien; toen de schok plaats had, werd hij hoog in de lucht gesmeten en kwam dertig voet buiten den weg te land, met gelukkig slechts ligte kneuzingen. Ten spoedigste was van heinde en ver hulp toegesneld. De grootste schrik heerschte door dit vreeselijk ongeluk in den omtrek. Er is overigens een geregtelijk onderzoek ingesteld.

—

In de haven van Hamburg, in Hannover, is den 27 Sept, een schip van stapel geloopen; het is gebouwd voor rekening van het Britsche Bijbelgenootschap en zal op de eerste reis 80 Duitsche zendelingen naar Amerika en Afrika voeren

—

Er is onlangs gemeld, dat de fransche ex-afgevaardigde, de heer Hennequin, zich druk bezig houdt met den tafeldans, en dat hij een brief aan den Keizer geschreven had, ten einde een onderhoud te verzoeken en Z. M. belangrijke mededeelingen te doen. Thans bevatten de dagbladen een brief van dezen ex-afgevaardigde, waarin hij zegt, dat hij zich vroeger wel is waar met den tafeldans heeft bezig gehouden, maar zints lang dit heeft laten varen: „Mijne hand, alzoo gaat hij voort, beweegt zich zelve, wanneer zij op het papier geplaatst is en antwoordt met de pen op mijne vragen. Ik hoor alsdan eene stem in mijne ooren. Deze stem is de ziel der wereld, en heeft mij een geschrift doen vervaardigen, hetwelk wij te zamen in de stilte der nachten opgesteld hebben. Dit geschrift bevat eene even gestrenge als voor mij zelven onverwachte zedekunde. Ik heb mij zien inwijden in de geheimen der algemeene inrigting van het heelal, in het leven der zielen, in de sterrekunde, waarin ik geheel en al onbekend was, en van de openbaringen kan ik slechts een voorproef geven in een geschrift, dat ik betiteld heb: *Laat ons het menschelijk geslacht redden.* Deze titel is door de wereldziel zelve gekozen. Indien ik aan den Keizer geschreven heb, was het alleen om zeker te zijn, dat

DE CREDITEUREN

van de onder het voorregt van BOEDELBESCHRIJVING aanvaarde **NALATENSCHAP** van wijlen den Heer **J. VAN DER SCHEER**, in leven laatst *gepensioneerd Rijks-Ontvanger te Beilen* en aldaar overleden, worden OPGEROEPEN om te verschijnen op

DONDERDAG DEN 13 OCTOBER

aanstaande, des middags te 3 uren, te *Assen*, in het CONCERTHUIS van J. B. SCHUT, ten einde alsdan **REKENING en VERANTWOORDING** te ontvangen van het BEHEER, 't welk de BENEFICIAIRE ERFGENAMEN van den BOEDEL hebben gehad, en tevens **VOLDOENING voor hunne SCHULDVORDERINGEN**, voor zooverre het bedrag der NALATENSCHAP toereikende zal zijn; kunnende inmiddels die REKENING en VERANTWOORDING ook ten Kantore van den ondergeteekende worden ingezien.

ASSEN den 1 October 1853.

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA,
Procureur.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zal ten verzoeke van de Erven wijlen den Hoog WelGeb. Heer B. F. W. Baron VAN WESTERHOLT, Heer van *Hackfort* en *Ter Heijl*, op

MAANDAG, DEN 17 OCTOBER 1853

EN VOLGENDE DAGEN,

TELKENS DES VOORMIDDAGS TE 10 UUR, ten Huize van de Wedw. M. J JUURSEMA, te *Leek*,

PUBLIEK WORDEN GEVEILD:

Het uitgestrekte **LANDGOED**, de Havezate

TER HEYL,

gelegen onder de Gemeente *Roden*, Provincie *Drenthe*, en Gemeente *de Leek*, Provincie *Groningen*, ruim een uur van den Straatweg van *Groningen* naar *Leeuwarden* en drie uren van eerstgenoemde Stad, bestaande in: een zeer goed onderhouden **HEERENHUIS** met 8 BENEDEN- en BOVENKAMERS, benevens eene ZAAL, PROVISIEKAMERS, BADKAMER, KEUKEN, KELDER, STALLEN, KOETSHUIS en SCHUUR, KOETSIERS- en TUINMANSWONING, ruime **BANK** in de Kerk te *Roden*, prachtigen **TUIN** met DRUIVENKAST en uitmuntende VRUCHTBOOMEN, riante Vischrijke WATERPARTIJEN, diverse **BOERENPLAATSEN**, en **DAGHUURDERSWONINGEN**, aanzienlijke **BOSSCHEN** met EIKEN-, BEUKEN- en DENNENLANEN, **BOUW-** en **WEIDELANDEN**, **VELD-** en **VEENGRONDEN**, doorsneden met VAARTEN en KANALEN, die in een onmiddellijk verband staan met het openbaar vaarwater, naar *Groningen*, *Leeuwarden*, enz., onvervankelijk ruim 1700 Bunders groot, waardoor of langs ligtelijk de gewenschte Spoorweg van *Leeuwarden* op *Groningen* zal gelegd worden.

Het Heerenhuis zal kunnen worden bezigtigd op Maandag den 3den, Donderdag den 6, Maandag den 10den en Donderdag den 13den October 1853, telkens van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te verkrijgen bij den ondergeteekenden Notaris te *Groningen*, en bij P. KIELSTRA, nagenoemd, tegen betaling van 25 Cents.

De veiling der voorschrevene Goederen zal plaats hebben in perceelen, in verschillende massa's en in generale massa. De dag en het uur van den Toeslag zal nader worden bekend gemaakt.

De CATALOGUS der Goederen zal op den 1sten October 1853 verkrijgbaar zijn, tegen betaling van 25 Cents, ten Kantore van Mr. C. DE RANITZ, te *Groningen*, van Mr. W. H. TAAIJ, te *Arnhem*, van den Heer P. PRAETORIUS, te *Amsterdam*, en bij P. KIELSTRA, op den Huize *Ter Heyl*, en nadere informatiën bij de beide eerstgenoemde Notarissen; doch alle aanvragen franko.

Mr. C. DE RANITZ, Nots.

LA MUTUALITÉ JUDICIAIRE

BUREAUX ET ADMINISTRATION
11, Passage Saulnier.

SOCIÉTÉ MUTUELLE D'ASSURANCE

LÉGALEMENT CONSTITUÉE PAR ACTES ENREGISTRÉS ET PUBLIÉS CONFORMÉMENT A LA LOI POUR LE

RECOUVREMENT DES CRÉANCES et contre la **PERTE DES FRAIS DE PROCÈS**
En matière Contentieuse, Civile, Commerciale et Administrative.

LE CAPITAL SOCIAL de la Société gérante fixé à **100,000 FR.**
Est divisé en

100 Actions de 100 fr. 1re Série.	**750 Actions de 40 fr. 3e Série.**
500 — 60 fr. 2e Série.	**1500 — 20 fr. 4e Série.**

LA MUTUALITÉ JUDICIAIRE

A pour **objet** de se charger, pour le compte de ses adhérents, à ses frais, risques et périls, de leurs recouvrements et de toutes leurs affaires litigieuses.

Et pour **But** de **diminuer les frais, de restreindre les poursuites, de prévenir les faillites, de concilier les procès**, et de préserver ainsi ses adhérents, contre la perte des frais de justice.

CONSEIL DE SURVEILLANCE

MM. SUSSE FRÈRES, 31, place de la Bourse. Papeterie du Sénat, fournisseurs de la Maison de l'Empereur et de S. A. I. la princesse Mathilde.
PUJOL, 14, rue de Bondy. Porcelaines, spécialité pour lampistes et monteurs en bronze.
ADAM, 29, rue St-Jacques. Graveur sur métaux.
LEFÈVRE et Cie, 39, rue d'Amsterdam.
CABANTOUS-THIVA, 220, rue St-Denis. Ganterie en gros.
BOURGEOIS, 277, rue St-Denis. Parfumeur.
BARRE FILS AINÉ, 15, rue du Temple. Savons, soude et potasse.
CH. HUMBERT, 21, rue du Pont-aux-Cohux. Fabricant de bronzes.

MM. VENDRYES et MULLER, 20, rue des Gravilliers. Fondeurs en cuivre.
JEAN SCHNEIDER, 45, rue des Noyers. Papiers de fantaisie.
C. BRIDON, 18, rue Favart. Transports maritim.
HUGUES LEGAVRE, 148, rue Saint-Denis. Fabrique de passementerie.
MOQUET, 54, faubourg du Temple. Fabrique de cartons et cartes.
REGNOULT, 15, rue Saint-Quentin.
EUGÈNE THOMAS, 111, rue Montmartre. Directeur de *La Normandie*, compagnie d'assurance contre l'incendie.
HENRI VINCENT ainé, 9, rue des Enfants-Rouges, Fabrique d'encadrements.

CONSEIL JUDICIAIRE

MM. DUMAS, notaire;
NOUGUIER, avocat à la Cour de Cassation et au Conseil d'État;
JOSSEAU, avocat à la Cour impériale de Paris;
ROGER, avoué d'Appel;
PROTAT, avoué de première instance;

MM. BEAUVOIS, agréé;
THOMAS, avocat;
VASSEROT, avocat;
MANUEL, avocat;
Huissier de la Société: CHAUVEAU;
Commissaire-priseur: LEVILLAIN;

La Mutualité Judiciaire demande en Province et à l'Étranger des Agents et des Correspondants

NAGEKOMENE BERIGTEN.

Bij besluit van 5 en 6 Oct. heeft Z. M. den Hertog van Saksen-Weimar, Kommandant van het leger in Ned. Indie, op de meest eervolle wijze uit de mil. dienst ontslagen, en den gener.-maj. tit. de Steers tot zijnen opvolger benoemd.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 1—7 Oct. Bev. T. Olijve, geb. Aardema, van ... A. Roelfsema, geb. de Jonge, van d.; A. Grosman, geb. v. der Werff, van z.; A. Hofman, geb. Bronsma, van z.; M. St... fers, geb. Johannes, van d.; E. Janson, geb. Ruijs, van ... H. W. Tijs, geb. Boer, van d.

HOOGEVEEN, 25 Sept.—2 Oct. Ondertr. H. S. Wijnberg, weduwnaar van S. N. Polak, met J. Rosenthal. — Geb. J. Paddi... Az. met J. Streutker. — Bev. G. Onvlee, geb. Oets, van ... B. Bremer, geb. Blomberg, van d.; J. Metselaar, geb. Slot... van z.; S. Brasz, geb. Zeggers, van d.; A. Zilverberg, geb. Klunder, van d.; J. K. Bolk. geb. Boer, van z.; H. Looijeng... ged. Bartelles. van z. — Overl. Harm Koster, 10 w.; Wilhelmina Petronella Smit, ruim 4 m.; Grietje Everts Smit, weduw... van Jan Folkerts van der Weide, bijna 68 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 7 Oct.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 0.00
„ N. Oml.	68	„	„ 11.75
dito.	70	„	„ 12.25
„ „ Old.	68	„	„ 11.50
„ „ „	70	„	„ 12.00
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 8.90
„ O. „	68	„	„ 9.30
„ „ „	70	„	„ 9.70
Haver. N. dikke	40	„	„ 3.90
„ „	50	„	„ 4.65
„ Voer	35	„	„ 3.45
„ „	40	„	„ 3.90
„ Zwarte	35	„	„ 3.25
„ „	40	„	„ 3.85
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.90
„ „ „	56	„	„ 7.20
„ „ zomer	54	„	„ 6.50
„ „ knob.	60	„	„ 7.25

Boekweit, zand 65 N.pd. *f*	7.
„ „ 67 „ „	7.
„ veen 64 „ „	6.
„ „ 66 „ „	7.
Paardeboonen.. *f*	7.25 à 8.
Groene Erwten. „	9.00 à 10.
Graauwe „ „	10.00 à 12.
Koolzaad ... *f*	11.75 à 12.
Gort, grove . „	10.00 à 11.
Gort, parel „	13.50 ...
Olie, raap per vat	38.00 à 00.00
Raapkoeken, ...	à 00.00
Lijnkoeken	00.00 à 00.0
Boter ¼ ton. ...	00.00 à 00.0
Boter ⅛ „	à 00.

Tarwe prijshoudend. Rogge weinig aan en wederom 15 a 20 ... hooger. Boekweit in een doen. Garst weinig geveild en benodigden hebben weder hoogere prijzen ingewilligd. Haver we... gevraagd en daar er nog voortdurend weinig aanvoer is, gi... alles tot genoteerde prijzen af. Boonen hooger. Zaden stil. Go... willig.

ASSEN, 6 Oct. Rogge *f* 9,35, *f* 9,00, *f* 8,75. Boekw... 7,50, 7,25, 7,00. Boter 80 a 00 ct. het Ned. pd. Aardappe... *f* 2,25 à *f* 1,75. Prijs van het brood *f* „-65 de 6 N. ℔

COEVORDEN, 3 Oct. Rogge *f* 9.00. Boekweit *f* 7.00. ...ter Ned. pd. 70 ct. Zetting f 0.62.

MEPPEL, 6 Oct. Rogge, f 9.00 à f 9.50; Boekweit, f 7 ... *f* 8.25; Boter 1½ Ned. pd. f 1,27 à f 1,45; Boter per ⅛ ... f 18,50 à *f* 20.00. Zetting f 0.68.

HOOGEVEEN, 4 Oct. Rogge *f* 9.30. Boekweit *f* 7.50. Haver *f* 3.80. Boter Ned. pd. 75 cent. Zetting *f* 0.64.

AMSTERDAM, 5 Oct. TARWE prijshoudend met eenig... handel; 128 ℔ bonte Poolsche *f* 450; 126 ℔ dito *f* 435; 130 ... dito *f* 460; 134 ℔ puike Petersb. Kubanka *f* 405. — ROGG... tot verhoogde prijzen met goeden handel; 121 ℔ Pruissis... *f* 277; 120 ℔ oude Odessa *f* 267; 122 ℔ puike nieuwe ... *f* 284; 118, 120 ℔ nieuwe Petersb. *f* 269, 275; 117, 118 ... nieuwe Archangel *f* 266, 269; 114, 115 ℔ geringe Eupato... *f* 240 veilings-kond.; 114, 116 ℔ oude Gedroogde *f* 250, 2... 114 ℔ dito *f* 252; 116 ℔ dito *f* 260, 261. — GARST *f* 6 ho... ger; 100 ℔ nieuwe Old. Winter *f* 221. — HAVER prijshoude... 85 ℔ Dikke *f* 145. — BOEKWEIT zonder handel.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de tweede helft der maand Sept. l.l., hebben bedragen per mudde: *Assen*, Rogge *f* 8.40. Boekweit *f* 6. *Coevorden*, Rogge *f* 8.37⁵. Boekweit *f* 6.25. *Hoogeveen* Rogge *f* 8.50. Boekweit ... Rogge *f* 8.43⁵. Boekweit ... De zetting van de 6 Ned. ℔ roggebrood is laatstelijk bepaald; *Coevorden* 60 cent. *Hoogeveen* 64 cent. *Meppel* 64 cent.

ASSEN, 3 Oct. 1853.

221ste STAATS-LOTERIJ. VIERDE KLASSE.

1ste Lijst. Nos. 4357 en ... ieder *f* 1250. No. 142... *f* 1000. Nos. 6865, 9445, 12541, 18395 en 18758 ieder *f* 400. Nos. 3257, 7014, 10989 en 13863 ieder *f* 200. — 2de Lijst. Nos. 18606, 17262, 15686, 11736, 8412 en 4117 ieder *f* 1000. Nos. 94... en 11666 ieder *f* 200. — 3de Lijst. No. 9498 *f* 25000. No. 1102... *f* 5000. Nos. 6003 en 8533 ieder *f* 1000. Nos. 5973, 14729 ... 17674 en 17962 ieder *f* 400. Nos. 11446, 11836, 12052 en ...78 ieder *f* 200. — 4de Lijst. No. 4210 *f* 1000. No. 1986 *f* 400...

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 6 Oct. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61⅜
„ „	3	„	74⅝
„ „	4	„	93
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	
O.I. Leening	4	„	93
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	106⅞
Dito 1828/29	5	„	106⅛
Cert. 1831/33	5	„	97½
Dito 1840	4	„	92
Dito Stieglitz	4	„	90¼
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	72⅞

			GEBL...
Polen. Oblig.	4	pct.	...
Spanje. Oblig.	1	„	21⁵⁄₁₆
Obligatiën	3	„	45¾
Binnenl.	3	„	41⅛
Amortisable			
Bewijz. Coup.			5⁷⁄₁₆
Oostenrijk,			
Oblig. Goll.		„	
„	4	„	
„ Metal.	5	„	78¾
„ „ N.	5	„	92¼
„ „	2½	„	40¼
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	
Portug., Lond.	5	„	
„	4		
Amerika Bank-Act.			

---

de verbreiding van dit boek geenerlei zwarigheid ontmoette. Ik heb voor de waarheden, waarvan ik slechts de tolk ben, een stap gedaan, welke met al mijne antecedenten strijdt, maar welke noch vrijwillig was noch uit belang geschiedde.

—

Sedert eenigen tijd gewagen de Fransche dagbladen van eene uitvinding, strekkende, om het verbruik van brandstof voor stoomtuigen te verminderen door den damp van aether, eene stof die minder warmte behoeft om te verdampen, gedeeltelijk in de plaats te stellen van den waterdamp, zoodat deze tevens dienstbaar gemaakt wordt, om den achter te verhitten. Eenige deskundigen hebben, op uitnoodiging der Parijsche Maatschappij tot aanmoediging der nijverheid, eenen togt bijgewoond van een stoomschip, hetwelk door de verleeninging van water aetherdamp voortgestuwd wordt. Op grond van het door deze deskundigen uitgebragt verslag, zegt de ministeriele *Patrie*: „De uitvinding van den heer du Trembley bespaart omstreeks 74 per cent brandstof. Doch eene zoo ontvlambare stof als aether, welke voorzorgen ook worden aangewend, is altijd gevaarlijk, en het zou eene aanmerkelijke verbetering der nieuwe uitvinding zijn, indien eene andere even spoedig verdampende stof kon worden aangewend. Met dat al is het eene zeer schoone en belangrijke ontdekking, die het gebruik der stoomkracht, vooral als middel tot voortstuwing van schepen, eene groote schrede zal doen vorderen.

—

Een vreemd verschijnsel boeit de aandacht der bevolking van Berlijn. In de Karlsstrase, in welke straat thans even als vroeger, de cholera het hevigst woedt, en in wier nabijheid een ... valt, is een huis, waarin zich eene pomp bevindt, die sedert eenige weken de volgende bijzonderheid oplevert. Als men namelijk, na eenige oogenblikken gepompt te hebben, met een licht bij het pompgat komt, bemerkt men een schijnsel, gelijk aan de dwaallichtjes. Deze brandende pomp, zoo als het volk ze noemt, heeft eene zoo groote massa van nieuwsgierigen gelokt, dat de eigenaar verpligt was er den zuiger uit te nemen en haar buiten gebruik te stellen.

—

Den 28sten Sept. is te Bergen in Henegouwen in ruim 83jarigen ouderdom eene der laatste marketentsters van de republiek en het Keizerrijk overleden. Zij heette Catherine Houdez, bij het leger bekend als Mme Larose. Zij maakte alle veldtogten van het Keizerrijk mede, redde haren man bij de retraite van Moskou het leven, en werd op de brug der Berezina door een schot gewond. Zij legde steeds grooten moed aan den dag, onder anderen redde zij een man, dien een woedende beer zou hebben verscheurd zonder haren moed en tegenwoordigheid van geest. Zij verkeerde in zeer bekrompene omstandigheden.

ANECDOTEN.

Een jongman ging eens naar een barbierswinkel, om zich te laten scheren. De barbier zeepte hem in, en ging toen aan de deur van zijn winkel de courant zitten lezen. De jongman, dit ziende, vroeg hem, „of hij dien morgen ook plan had om hem te scheren?" „Ik wacht tot uw baard opkomt," was het antwoord.

Een schelm kwam eens in een lakenwinkel te Londen, en zei een stuk laken te willen koopen, zoo lang, dat hij het van zijn eene naar het andere oor kon spannen. Na eene korte woordenwisseling werden de koopman en de kooper het eens. De laatste bedong slechts een geringen prijs. De koopman begon nu te meten. „Een mijner ooren zit hier en het ander is op het schavot te Edinburg afgekapt; ik geloof dat gij dus niet genoeg zult hebben om je woord te houden. Ik zal dus maar, bij voorraad, het stuk meênemen. En ... liep dadelijk weg met het stuk laken onder den arm.

—

Een kandidaat, die een proefpreek hield, begon aldus: ... Apostel Paulus laat u hartelijk groeten"; hier bleef hij ... ken. Hij herhaalde weer dezelfde woorden, tot driemaal toe. „En de gemeente". riep een uit den hoop, „bedankt u hartelijk."

—

Mijne grijze haren strekken ten bewijze, dat ik veel met mijn hoofd gewerkt heb, „zei iemand, die zeer met zich zelve ingenomen was. Als het waar is, dan getuigen uwe bakkebaarden, dat gij ook veel met de kakebeenen gewerkt hebt.

—

Zijt gij dood? vroeg een jongman aan zijne, door een hevigen donderslag verschrikte en in onmagt gevallen bruid. „Ach neen, was haar antwoord." „ik heb, geloof ik, de spraak verloren.

—

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ ... te ASSEN.

BIJVOEGSEL bij de Prov. Drentsche en Asser Courant van Zaturdag 8 October 1853.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe* maken bekend, dat de tegenwoordige ophaalbrug over de Drentsche Hoofdvaart, genaamd de *Geeuwenbrug*, liggende tusschen de Hare- en Veeneschutten, door eene draaibrug zal worden vervangen, en dat, tot uitvoering van de daartoe vereischte werkzaamheden, de passage voor rijtuigen daar ter plaatse zal zijn gesloten *van en met den 10den October tot en met den 20sten November eerstkomende.*

ASSEN, den 4 October 1853.

Gedeputeerde Staten voornd.:
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe*,

Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de besmettelijke longziekte is ontstaan onder de runderen van *Arent Engels*, veehouder te *Nijeveen*, zijnde een dier runderen door de gemelde ziekte aangetast.

En zal deze worden opgenomen in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant*, ten einde een ieder zich voor schade kunne hoeden.

ASSEN, 4 October 1853.

Gedeputeerde Staten voornd.,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN van de provincie Drenthe:

Brengen ter kennis van de besturen en ingezetenen der belanghebbende gemeenten in deze provincie, dat blijkens ontvangene kennisgeving van Heeren Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, de noodige magtigingen zijn gevraagd:

a. door den Gemeente-raad van *Gramsbergen* tot het instellen:

1º. van eene *weekmarkt*, voor producten van landbouw en veeteelt, op *donderdag*, en

2º. Van vier *jaarmarkten*, als: op den *tweeden donderdag* in de maand *April*, den *derden donderdag* in de maand *Mei* en den *eersten donderdag* in de maanden *October* en *November*; te houden in de buurschap *Ane*, in de onmiddelijke nabijheid van de sluis bij de uitmonding der *Dedemsvaart*, in de rivier de *Vecht*.

b. door den Gemeenteraad van *Avereest*, om in die gemeente, bij de reeds bestaande, drie nieuwe jaarmarkten in te stellen, te houden aan de *Dedemsvaart*, op den *eersten woensdag in Julij*, den *derden woensdag* in *Augustus* en den *derden woensdag* in *October*.

Kunnende, wanneer bij de bedoelde besturen of ingezetenen daartegen bezwaren mogten bestaan, die bezwaren, *voor den 20 dezer*, aan dit Collegie schriftelijk worden bekend gemaakt.

Assen 4 October 1853.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK,
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

EXTRACT uit het Register der Resolutiën van de GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie DRENTHE.

DINGSDAG, den 4 October 1853.

Gezamelijk gelezen:

a. eene missive van den Heer Mr. *G. L. Kniphorst* te Meppel dd 20 September jl., daarbij kennis gevende, dat hij, tot Raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van *Drenthe* benoemd en als zoodanig beëedigd en geïnstalleerd zijnde, zijn ontslag neemt als Lid der Staten in dit gewest;

b. eene missive van den Heer *H. C. Scheltens*, te Hoogeveen, dd 3 dezer, daarbij voor het Lidmaatschap der Staten van deze Provincie bedankende;

Gezien artt. 6 en 16 der Provinciale wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad no. 39);

Is besloten:
Art. 1 enz.
Art. 2.

Te bepalen, dat, tot vervulling der vacatures, welke door het bovenvermelde bedanken zijn ontstaan, op Woensdag den 26 dezer, in het Hoofdkiesdistrict Hoogeveen de verkiezing van twee Leden der Staten van deze Provincie zal plaats hebben.

Extracten dezer art. 2 te zenden aan de Voorzitters der Besturen van de tot gemeld Hoofdkiesdistrict behoorende gemeenten, ter uitvoering. Zullende gelijk extract worden geplaatst in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant.*

Voor Extract Conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

De BETAALMEESTER in het Arrondissement *Assen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden November en December aanstaande, ten zijnen kantore worden betaald de pensioenen ten laste van den Staat, over het derde kwartaal dezes jaars.

ASSEN, 5 October 1853.

H. J. OOSTING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Assen* doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente in zijne vergadering van 17 September 1853 is vastgesteld de volgende verordening op het houden der weekmarkt in de Gemeente *Assen*:

De Raad der Gemeente *Assen*:

Overwegende, dat het van belang moet worden geacht de bepalingen op het houden der weekmarkt te wijzigen;

Gezien de Artt. 161 tot en met 178, 179*k* en 190*b* der Gemeentewet;

Heeft besloten:

1º. Vast te stellen de navolgende

Keur op de Weekmarkt.

Art. 1.

Wekelijks zal op Donderdag (des voormiddags) van 9 tot 2 uur eene Markt worden gehouden. De Donderdag een feestdag zijnde, zal de markt worden gehouden des Woensdags te voren, en ook deze een feestdag zijnde, dan des Vrijdags.

Art. 2.

Op deze markt, niet uitsluitend tot eenig bijzonder artikel bestemd, zullen alle voortbrengselen van landbouw- of fabrieknijverheid zonder onderscheid worden toegelaten.

Art. 3.

Als marktplaats wordt hierbij aangewezen: het plein ten Oosten van de Hoofdvaartskolk tot de daar tegenover staande huizen; de Beilerstraat tot de woning van Kamerling; de beide ruimten aan weerszijden van genoemde kolk: die ten Noorden, tusschen de woningen des heeren G. W. van der Feltz en van J. Barends; die ten Zuiden tusschen het erve van Jhr. P. A. van Holthe tot Echten en het huis van den heer S. Gratama; het voorste gedeelte van de Stegestraat; het voorste gedeelte van de Hoofdstraat; de beide laatste straten voor zooverre zich daar langs uitstrekt het hoekerve van den heer L. O. Gratama.

Art. 4.

De wagens met koorn, aardappelen, of andere veldvruchten, (hooi en stroo uitgezonderd) zullen, naar gelang hunner aankomst, worden geplaatst in de navolgende vakken:

Eerste vak: beginnende op de hoogte van de Beilerstraat, voorlangs de huizen van Jhr. van Holthe voornoemd, in twee regte lijnen, blijvende steeds op vier ellen afstand van dezelve. Voorbij die huizen zullen de wagens in dat vak onmiddelijk inspringen en met de achtereinden worden geplaatst tot tegen de daar aanwezige hegge, zoo ver die reikt.

Tweede vak: beginnende op het midden voor het tuintje der woning van de wed. van der Weijde, in een gebogen lijn, voorlangs de daarstaande huizen, tot op den Westelijken hoek der woning des heeren van der Feltz voornoemd, blijvende steeds op $3\frac{1}{2}$ el afstand van de bouwlijn;

In beide deze vakken het voorste der wagens naar het marktplein gekeerd, en met eene doorgang in het midden van ten minste 2 el.

Derde vak: beginnende bij de lantaarnpaal voor laatstgemelde woning tot aan de woning van J. Barends, in eene regte lijn, ten Noorden van de Hoofdvaartskolk, blijvende steeds op 3 el afstand van de bouwlijn.

Vierde vak: beginnende bij den Oostelijken hoek van het erve van F. Donker, tot aan de woning van den heer S. Gratama, in eene regte lijn, ten Zuiden van de Hoofdvaartskolk, blijvende steeds op 3 ellen afstand van eerstgemeld erve, en, in dezelfde rigting voorlangs de andere huizen, in beide deze vakken het voorste der wagens naar de kolk gekeerd, en op elke tien wagens met eene doorgang van minstens $1\frac{1}{2}$ el.

Art. 5.

De wagens met hooi en stroo zullen worden geplaatst in eene regte lijn, aan elkander gesloten aan en langs de Westelijke grens van het erve van Jhr. van Holthe voornoemd, beginnende bij de Collardslaan tot zoo verre naar de markt, dat de groote passage op den Rijksweg vrij en ongehinderd blijve; — en verder voorlangs de Collardslaan tot aan het erve van F. Donker onmiddelijk tegen het daaraanwezig ijzeren hek, en eene voldoende passage naar de Collardslaan openlatende; het achterste dezer eerste wagens gekeerd naar het erve van Jhr. van Holthe, en der laatste naar de laan.

Art. 6.

De boter en eijeren zullen worden geplaatst op, of bij de aanwezige banken ten Oosten van het Veermansbrinkje.

Art. 7.

Als plaats voor grof plantsoen, boomen enz. wordt aangewezen de ruimte voor het huis des Heeren van der Feltz tusschen de boomen en de lantaarnpaal.

In den tijd dat geen dergelijk plantsoen ter markt wordt gebragt, zal deze plaats worden getrokken bij het derde wagenvak bovengenoemd.

Art. 8.

Voor bloemen wordt bestemd de ruimte tusschen de voorgevel van het laatstgemeld huis en de daarvoor staande boomen.

Art. 9.

Als plaats voor overdekte en niet overdekte kramen, stallen, tafels, kruiwagens, manden enz. wordt aangewezen:

a. de ruimte voorlangs de woningen van A. Hofste en W. Somer tot die van Kamerling, blijvende in eene regte lijn op $2\frac{1}{2}$ el afstand van de bouwlijn, aanvangende aan de Hoofdstraat voor de hoek van het huis van A. Hofste, op het midden van dien afstand met eene vrije doorgang van minstens twee el.

b. Ten Noorden en Zuiden van het veermansbrinkje langs het daar aanwezig hek, de rijweg over hetzelve openlatende, en niet meer dan 2 el uit genoemd hek uitstekende.

c. Onmiddelijk langs en tegen het erve van het hoekhuis van den heer L. O. Gratama zoo verre zich dat uitstrekt aan Stege- en Hoofdstraten, doch niet meer dan $1\frac{1}{2}$ el uitstekende.

Van laatstbedoelde plaats zal echter geen gebruik worden gemaakt, voordat de beide eerstbedoelde plaatsen zijn gevuld.

Art. 10.

De vakken bij art. 4. voor wagens aangewezen zullen steeds in die volgorde worden gevuld, zoodat geene wagens in een volgend vak zullen mogen worden geplaatst, voor dat het voorgaande geheel is gevuld.

Art. 11.

Behoudens hetgeen omtrent de vrij te laten doorgangen is bepaald, zullen alle wagens, kramen, stallen enz. steeds aan elkander aangesloten, op de daarvoor bestemde plaatsen moeten worden geplaatst.

Art. 12.

Alle die plaatsen zullen door kennelijke steenen, of andere teekens worden aangewezen.

Art. 13.

Zij die hunne wagens, kramen, stallen, manden, als anderzins, geladen of ongeladen, mogten plaatsen in strijd met bovenstaande bepalingen, zullen door de beambten der plaatselijke policie worden teregtgewezen. Daaraan niet dadelijk voldoende, verbeuren zij eene boete van *ƒ* 1.00, tot *ƒ* 3.00, onverminderd de gehoudenheid dezer beambten, om, bij onwil der gebruikers om en ander op de aangewezen plaats te brengen, zoodanige voorwerpen van de markt of deze verwijderen ten koste der eigenaren.

Art. 14.

Het gebruik van alle die marktplaatsen en banken is volkomen vrij, en zal er onder geene benaming hoe ook genaamd hiervoor eenige belasting mogen worden geheven.

Art. 15.

Alle waren, die in den regel worden te koop aangeboden en verkocht bij zekere maat of gewigt, als daar zijn koorn, aardappelen bij het mud, boter bij geheele of halve ponden, als anderzins, zullen ook die maat of dat gewigt behooren te houden. Zij die dergelijke waren ter markt hebben gebragt, zullen moeten gedoogen, dat bij gerezen twijfel, de maat of het gewigt van dezelve door de plaatselijke politie-beambten worden onderzocht, op eene boete van *ƒ* 3.00 bij weigering of verzet.

Aan de maat of het gewigt niet voldoende, zullen die waren van de markt worden verwijderd ten koste der aanbrengers, en zullen deze daarenboven verbeuren eene boete van *ƒ* 1.00, tot *ƒ* 25.00 en worden verwezen in eene gevangenisstraf van een tot drie dagen te zamen of afzonderlijk.

Art. 16.

Bijaldien op de markt mogten worden bevonden voor de gezondheid nadeelige voorwerpen, als bedorven vleesch of visch, alsmede bedorven aardappelen of vleesch, afkomstig van ziek vee, zal zulks door de beambten voormeld worden in beslag genomen en van de markt verwijderd, ten koste der aanbrengers. Deze zullen daarenboven verbeuren eene boete van *ƒ* 1.00 tot *ƒ* 15.00 buiten de bevoegdheid des Kantonregters, om te bevelen, dat die waren zullen worden vernietigd.

Art. 17.

Het zal op marktdagen aan herbergiers geoorloofd zijn, om, geene genoegzame rijtuigen op hunne eigene erven kunnende bergen, die voor of langs hunne woningen op stadsgrond te plaatsen, mits steeds aan elkander gesloten en zonder aan bovenstaande bepalingen, of de publieke passage hinderlijk te zijn.

Bij verzuim zullen zij mede door genoemde beambten worden teregt gewezen, en bij gebreke om hieraan dadelijk te voldoen, zullen zij verbeuren eene boete van *ƒ* 1.00, tot *ƒ* 3.00 voor elk zoodanig hinderlijk rijtuig, onverminderd de bevoegdheid dezer beambten, om zoodanige hinderlijke rijtuigen ten koste der onwillige herbergiers op hare plaats te doen brengen, of des noods te doen verwijderen.

Art. 18.

Bijaldien de markt zoodanig mogt worden bezocht, of zoovele en onderscheidene artikelen mogten worden aangevoerd, dat de plaatsen boven aangewezen die niet konden bevatten, zal de Burgemeester bevoegd zijn, om tijdelijk daarvoor zoodanige plaatsen in de nabijheid te doen aanwijzen, als hem meest geschikt mogt voorkomen, en zal alsdan de bepaling van art. 13 voormeld van toepassing zijn, voor zoo verre aangaat de teregtwijzing der gebruikers en de straf op hare niet naleving daarbij gesteld.

Art. 19.

Ingeval de overtreder gedurende het laatste jaar voor gelijke overtreding veroordeeld is of van daarvoor vrijwillig de geldboete heeft betaald, kan op grond van art. 163 der gemeente-wet van 29 Junij 1851 (Staatsbl. No. 85), de geldboete en de gevangenistraf tot het dubbel van het voor elk bedreigd maximum worden opgelegd.

2. In te trekken de Keuren en Verordeningen op het houden der weekmarkt in deze Gemeente, vastgesteld bij besluiten van den raad van 21 December 1839 No. 80 en 81 en 17 Maart, 3 Junij en 18 Julij 1840 No. 8, 31 en 36.

Gedaan te Assen ter openbare vergadering van den 17 September 1853.

De Burgemeester, (get.) H. J. OOSTING.
De Secretaris. (get.) KIJMMELL.

Zijnde deze verordening aan de Gedeputeerde Staten van Drenthe volgens hun berigt van den 29 September 1853 No. 8 in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 6 October 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester, H J OOSTING,
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Assen* doen te weten, dat door den Raad dier gemeente in zijne Vergadering van 1 October 1853 is vastgesteld de volgende Verordening:

De Raad der Gemeente *Assen*,

Heeft besloten,

Vast te stellen de navolgende **Verordening tot regeling der aangelegenheden van de Algemeene Begraafplaats.**

Art. 1.

De begraafplaats is afgedeeld in zes perken, als:

Nummer een, het perk aan de regterzijde van den ingang, ook genaamd het voorste noordelijke.

Nummer twee, dat, gelegen achter Nummer een, bekend onder den naam van het middelste noordelijke.

Nummer drie, het daarop volgende, genaamd het achterste noordelijke.

Nummer vier, het perk ter linkerzijde van den ingang, bekend als het voorste zuidelijke.

Nummer vijf, het daaropvolgend, genaamd het middelste zuidelijke, en Nummer zes, het daarachter gelegene, bekend onder den naam van het achterste zuidelijke perk.

Art. 2.

Al die perken zijn of worden afgedeeld in bedden van de noodige breedte, onderling met greppels afgescheiden.

Art. 3.

De graven op het voorste noordelijke perk (nummer een) en die op het achterste noordelijke (nummer drie) worden niet dan in eigendom afgestaan, die op nummer een voor *ƒ* 25.00 en die op nummer drie voor *ƒ* 30.00.

Iedere grafruimte heeft eene lengte van acht en eene breedte van vijf Groninger voeten, gelijkstaande met eene oppervlakte van drie en een halve vierkante Nederlandsche ellen ongeveer.

Hij, die zulks verlangt, kan op perk nummer drie grafkelders oprigten.

De daartoe benoodigde grond wordt naar dezelfde verhouding betaald, met dien verstande, dat gedeelten van grafruimten alsdan voor eene geheele worden betaald.

De koop en verkoop van den grond geschiedt met inachtneming van het bepaalde bij art. 194 sub C der Wet van 29 Junij 1851 (*St.bl.* no. 85.).

De overgedragen graven worden afgescheiden door eikenhouten paaltjes, voorzien van het nummer van het graf.

Die paaltjes worden van wege de Gemeente verstrekt en onderhouden.

Art. 4.

Het voorste Zuidelijke perk (nummer vier) en het middelste Noordelijke perk (nummer twee), benevens het achterste Zuidelijke perk (nummer zes) blijven het eigendom der Gemeente en worden, behoudens het bepaalde aan het slot van dit artikel, in gebruik gegeven voor het ter aarde bestellen van lijken tegen eene bepaalde retributie.

Die retributie, welke ingevolge art. 238 der Gemeente-wet met plaatselijke belasting gelijk wordt gesteld, zal bij afzonderlijke verordening worden geregeld.

Zij, die zulks mogten verlangen, kunnen ook op deze perken graven in eigendom bekomen, op de voorwaarden en tegen betaling der koopsom voor de graven op perk een of het voorste noordelijke perk vastgesteld.

De aan te koopen grafruimten sluiten steeds aan den grond, die het laatst werd gevuld of tot grafruimte verkocht.

Art. 5.

Het middelste Zuidelijke perk is beschikbaar tot het bijzetten van hen, die tot het betalen van eenige retributie of kosten van begraving buiten staat zijn te achten.

Art. 6.

De begravingen geschieden door een beambte, daartoe door den Raad benoemd en beëedigd.

Hij wordt bezoldigd uit de Gemeente-kas met *ƒ* 100.00 's jaars, zonder meer.

Hij voert den titel van grafdelver. Zijne verpligtingen worden bij instructie geregeld.

Art. 7.

Voor het ter aarde bestellen der lijken, wordt aan de Gemeente-kas een regt betaald, volgens een daar te stellen tarief.

Art. 8.

De retributiën en begrafenisregten worden door den Gemeente-Ontvanger geïnd en verantwoord op de wijze door eene afzonderlijke verordening te bepalen.

Art. 9.

Van den verkoop en in gebruikgeving der grafruimten, zal ter Secretarie der Gemeente de noodige aanteekening worden gemaakt in afzonderlijke door het Hoofd van het Gemeente-Bestuur gequoteerde en geparapheerde registers, en voorts door de zorg van het Gemeente-Bestuur een graven-kaart aangehouden.

Art. 10.

De eigenaren van graven en kelders zijn bevoegd, om zonder verkorting der regten van anderen, hunne graven en kelders naar eigen goeddunken te versieren, zoo daartegen van zijde der regering geene overwegtige bedenkingen mogten bestaan.

Art. 11.

De gewone tijd van begraving zal zijn in de maanden Mei, Junij, Julij, Augustus en September te zeven ure des morgens, en in de overige maanden te acht ure.

Het zal echter aan den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand vrijstaan, dezelve op andere uren te vergunnen. Die vergunning heeft echter geene betaling van eenig meerder regt ten gevolge.

Art. 12.

Het reglement op de nieuwe begraafplaats en de begravingen te Assen vastgesteld bij raadsbesluit van 5 November 1822 no. 109, en de wijziging vastgesteld bij raadsbesluit van 7 Junij 1851 no. 48, worden bij dezen ingetrokken.

Gedaan ter Openbare Vergadering van den Raad der Gemeente Assen van 1 October 1853.

De Burgemeester, (get.) H. J. OOSTING.
De Secretaris, 〃 KIJMMELL.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Drenthe tot informatie in afschrift medegedeeld en is hiervan afkondiging geschied binnen ASSEN, ter gewone plaatse, den 6 October 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente *HOOGEVEEN.*

Maken bekend, dat de gemeenteraad heeft genomen navolgend besluit tot heffing van belasting op het gedistilleerd, de likeuren en den wijn ten behoeve dier gemeente:

〃 De Raad der gemeente Hoogeveen,

heeft besloten:

Art. 1.

Er worden op de hoofdsom van den rijks accijns van het gedistilleerd, op den voet der wetten binnen de gemeente veraccijnsd wordende, ten behoeve der gemeente geheven

75 opcenten van het binnenlandsch gedistilleerd, 45 opcenten van het buitenlandsch gedistilleerd en 30 opcenten van de buitenlandsche likeuren.

Art. 2.

Van het ingevoerde gedistilleerd, elders voor het rijk veraccijnsd, wordt geheven eene gemeentelijke belasting, zoo voor het vat binnenlandsch als buitenlandsch van 10 graden (100°/₀), ten bedrage van *f* 9-″; meerdere of mindere hoeveelheden naar evenredigheid en meerdere of mindere sterkte in dezelfde verhouding; van het vat buitenlandsche likeur eene gelijke belasting van *f* 9-″; binnenlandsche likeur wordt met binnenlandsch gedistilleerd van 10 graden gelijk gesteld.

Van den ingevoerden wijn wordt geheven eene gemeentelijke belasting van *f* 5.62[5] per 100 kannen, meerdere of mindere hoeveelheden naar evenredigheid en in dezelfde verhouding.

Art. 3.

Voor binnenlandsche likeur wordt gehouden alle likeur, welke binnen 's lands wordt vervaardigd, om het even of zij al dan niet — geheel of ten deele van buitenlandsch gedistilleerd of andere voortbrengselen van buitenlandschen oorsprong is zamengesteld.

Art. 4.

Tot bepaling van de sterkte of gehalte van het gedistilleerd moet steeds worden gebruik gemaakt van de vochtwegers, thermometers en tarieven, tot dat einde bij de administratie van 's rijks accijnsen in gebruik,

Art. 5.

Bij uitvoer heeft teruggave plaats op den voet, te bepalen bij de verordening op de invordering van de in dit besluit genoemde belastingen.

Art. 6.

De heffing van de voormelde belastingen vangt aan eene maand, nadat dezelve door den Koning zijn goedgekeurd.

Gedaan ter openbare vergaderingen van den 28 December 1852 en 3 Augustus 1853.

De Burgemeester, (get.) L. CARSTEN,
De Secretaris, (get.) H. J. CRULL."

En dat ingevolge mededeeling van heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, van den 28 September ll., door den Koning, bij besluit van den 8 dier maand No. 69, de heffing dier belastingen is goedgekeurd, met bepaling dat de invordering derzelve zal geschieden overeenkomstig de voorschriften van navolgende

VERORDENING op de invordering van de belasting op het gedistilleerd, de likeuren en den wijn, waarvan de heffing ten behoeve der gemeente Hoogeveen is bepaald bij raadsbesluiten van 28 December 1852 en 8 Augustus 1853.

Art. 1.

De opcenten op den rijks accijns van het gedistilleerd en de likeuren zijn, met en benevens den principalen rijks-accijns, wanneer de ingevoerde of ingeslagene dranken binnen de gemeente voor het rijk worden veraccijnsd, verschuldigd en worden geheven op den voet bij de wetten ten aanzien der betrekkelijke middelen voorgeschreven.

Art. 2.

Voorwerpen, elders voor het rijk veraccijnsd, worden aangegeven en de belasting er van betaald door een ieder, die eenige der belaste, elders voor den rijks-accijns verimposte dranken in de gemeente voert of opslaat, ten kantore van den gemeente ontvanger, en zulks voor dat zij worden gelost of opgeslagen.

Art. 3.

Voor de betaalde belasting ook wegens den wijn wordt door den ontvanger afgegeven eene door hem geteekende quitantie, vermeldende de plaats van afkomst, den naam van den afleveraar en belastingschuldige, de qualiteit en quantiteit van de verimposte dranken, het bedrag der betaalde belasting, het getal, alsmede de merken der voorwerpen, waarin de dranken zijn besloten en eindelijk de dagteekening der betaling.

De quitantie wordt door den ontvanger niet afgegeven, dan nadat hij [illegible] zooveel mogelijk heeft verzekerd.

Art. 4.

Geen in- door- of vervoer van gedistilleerd, likeuren en wijn mag geschieden dan in vaten, gewone kruiken of flesschen. Alle in- door- of vervoer van een kan en daar beneden, is vrij.

Art. 5.

Bij de invoering van deze verordening en vervolgens zijn alle handelaren in gedistilleerd, likeuren en wijn, alvorens dit beroep te aanvaarden, verpligt, daarvan alsmede van de fabrijken, kelders, winkels. magazijnen en andere plaatsen, daartoe door hen te gebruiken, aangifte te doen ten kantore van den gemeente ontvanger, die hun daarvoor een bewijs afgeeft. Geene der belaste dranken mogen door hen in andere dan in de aangegevene panden worden opgeslagen. Die dranken, welke op andere plaatsen gevonden worden, worden beschouwd niet voor de gemeente-belasting veraccijnd te te zijn. De aangegevene panden en aanhoorigheden, zoo bewoonde als niet bewoonde, en in ieder geval het woonhuis van den handelaar; zijn aan peil en visitatie onderworpen op den voet voorgeschreven bij art. 276 der gemeente wet.

Art. 6.

Hij, die belaste dranken ter verkoop inbrengt, is, zoolang zij niet alle zijn verkocht en afgeleverd, gehouden de ontvangene quitantien bij het onafgeleverde te bewaren, en daartoe gerequireerd, aan de ambtenaren met de surveillance belast te vertoonen. Zijn die quitantien niet aanwezig, dan worden die dranken beschouwd geheel niet of niet behoorlijk te zijn aangegeven en verimpost.

Art 7,

Geene aan de gemeente-opcenten of belasting onderworpene dranken, om het even of zij veraccijnsd worden ingevoerd of in de gemeente zelve zijn veraccijnsd, mogen aan andere huizen, bergplaatsen of panden worden bezorgd of afgeleverd, dan aan die van den persoon, voor wien zij volgens de accijns-of geleibiljetten bestemd zijn.

Art. 8.

Geen invoer, lossing of ontlading van dranken aan de gemeente belasting onderworpen, al waren zij aangegeven of verimpost, mag geschieden tusschen zons onder en opgang, tenzij op bekomen schriftelijk consent van den gemeente-Ontvanger.

Art. 9,

De invoer met-, doch niet de lossing of ontlading uit veer- en beurtschepen, voer-of vrachtwagens, is van het bepaalde bij art. 8 uitgesloten, en mag steeds ongehinderd geschieden. De schippers en voerlieden moeten echter dadelijk, immers binnen het uur na hunne aankomst, ook tusschen zonsonder-en opgang, aan den gemeente ontvanger eene schriftelijke gespecificeerde aangifte doen van alle door hen aan de gemeente belasting onderworpene ingevoerde dranken, met opgave van de personen, aan welke zij zijn geadresseerd, of moeten bezorgd worden.

Art. 10.

Niemand mag eenige aan de gemeente belasting onderworpene drank onder zijne bewaring nemen of in zijn huis, schuur, stal of op zijn erf laten afladen, welke niet door de vereischte biljetten zijn gedekt.

Art. 11.

Geen doorvoer mag geschieden dan op een consent-biljet, door den gemeente ontvanger afgegeven. Dit biljet moet aan dien ambtenaar binnen den daarbij vermelden tijd worden terugbezorgd, voorzien van eene verklaring ten genoege van den ontvanger. dat de uitvoer uit de gemeente heeft plaats gehad.

Art. 12.

Voor dat de uitvoer van dranken, waarop gemeente belasting wordt geheven, geschiedt, moet ten kantore van den ontvanger schriftelijk worden aangegeven de qualiteit en quantiteit van de uit te voeren dranken, de naam en woonplaats van hem, aan wien zij behooren te worden verzonden, als mede het tijdstip, de plaats en de wijze van uitvoer, waarop door den ontvanger wordt afgegeven een door hem geteekend ongezegeld consent-biljet van uitvoer, houdende den dag en datum der aangifte, den tijd, de plaats en de wijze van uitvoer, den naam en de woonplaats van den uitvoerder en van dengene, aan wien de uit te voerene goederen moeten verzonden worden en eindelijk de qualiteit en quantiteit der [illegible] van dat oogenblik af, gedurende den uitvoer, tot buiten [illegible] der gemeente aanhoudend bij de goederen moet hebben, ten einde het op aanvrage aan de bevoegde ambtenaren te kunnen vertoonen.

Art. 13.

Wanneer het voorgeschrevene consent-biljet door den gemeente ontvanger of een daartoe geautoriseerd persoon ter plaatse van den uitslag is afgeteekend, en de uitvoer uit de gemeente is bewezen, wordt aan den uitvoerder, mits hij zich daartoe binnen drie maanden na de aangifte tot uitvoer aanmeldt, bij bevelschrift van Burgemeester en Wethouders restitutie der belasting van het uitgevoerde verleend. Wegens hoeveelheden van vijf kan en daarbeneden geschiedt echter geene teruggave.

Art. 14.

Alle ingevoerd — doorgevoerd — en vervoerd wordende dranken moeten, wat het gedistilleerd en de likeuren betreft, met rijks- en gemeente biljetten, en wat den wijn aangaat, met de gemeente biljetten zijn gedekt. De rijks- en gemeente biljetten moeten in allen opzigte met elkander overeenstemmen,

Art. 15.

De peilingen en visitatiën in de daaraan onderhevige panden geschieden invoege bij art. 276 der gemeente wet bepaald. Van het bij peiling bevondene, wordt steeds naauwkeurig aanteekening gehouden door de daarmede belaste ambtenaren der gemeente, die daarvan telkens schriftelijke mededeeling aan den belanghebbende doen. De gedane inslagen moeten door geldige rijks- of gemeentelijke documenten worden gestaafd. Ingeval door verwerking van likeuren en wijn o[illegible] maat wordt verkregen, moet daarvan aangifte gedaan en [illegible] gemeente belasting betaald worden.

Art. 16.

Alle gemeente-ambtenaren zijn ambtshalve geregtigd, binnen den omtrek der gemeente, des noodig oordeelende te visiteren alle vervoerd wordende goederen, zoo mede [illegible] voer- en vaartuigen, waarin geacht kan worden verv[illegible] zijn, wat aan de belasting bij deze bedoeld onderworpen [illegible]

Art. 17.

De overneming der [illegible] door den [illegible] ontvanger van den rijks-ontvanger, geschiedt [illegible] op de wijze als van rijkswege bepaald is of wordt, dat d[illegible] opcenten door den rijks-ontvanger moeten worden uitgekeerd.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 18.

Alle handelaren in gedistilleerd, likeuren en wijn zijn [illegible] pligt binnen 24 uren na de invoering van deze verordening bij behoorlijk onderteekende aangifte ten kantore van [illegible] gemeente ontvanger op te geven de hoeveelheid, soort [illegible] sterkte van het gedistilleerd, alsmede de hoeveelheid en [illegible] van de likeuren en van den wijn, op het tijdstip van [illegible] melde invoering onder hen berustende, met duidelijke [illegible] wijzing van de fabrijken, kelders, winkels, magazijnen [illegible] andere plaatsen, waarin een en ander opgeslagen of a[illegible] zig is en de van de aldus aangegevene dranken en w[illegible] voor zooverre die reeds voor het rijk zijn veraccijnsd [illegible] schuldigde plaatselijke belasting, wat binnen- en buitenla[illegible] gedistilleerd betreft, boven die welke daarvan reeds is [illegible] ven, dadelijk aan den gemeente ontvanger te voldoen.

Art. 19.

De deugdelijkheid van de in het voorgaande artikel b[illegible] de aangiften is onderworpen aan de verificatie of het [illegible] zoek van de ambtenaren der plaatselijke belastingen, [illegible] dat einde binnen acht dagen na de invoering dezer, in de[illegible] aan onderhevige panden de noodige peilingen en vis[illegible] kunnen verrigten.

Art. 20.

Indien de bevondene hoeveelheid [illegible] dranken niet meer dan een tiende gedeelte overtre[illegible] welke is aangegeven, heeft zulks geene boete of [illegible] alleen bijbetaling der verschuldigde belasting [illegible]

Aldus vastgesteld ter openbare vergadering van den [illegible] meente-raad van Hoogeveen, den 28 December 1852 en 8 [illegible] gustus 1853.

De Burgemeester, (get.) L. CARSTEN.
De Secretaris, (get.) H. J. CRULL.

Hoogeveen, den 2 October 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester, L. CARSTEN.
De Secretaris, H. J. CRULL.

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
VAN M. T. Sz. GRATAMA, te Assen